

**HYVINKÄÄN  
RASTI**



# PELIKIRJA

Versio 2024-01-28

Päivitetty 2025-11-12; Luku 4 Talous- ja toimintatapaohje

Päivitetty 2026-02-27; Poistettu luku 7 Hyvinkään Rastin säännöt

Päivitetty 2026-04-14; Korjattu sana *tarvikeostot* sanaksi *ostot*

Hyvinkään Rasti ry

## Sisällys

1 Johdanto .....	3
2 Yhteenveto seuran toiminnasta .....	4
2.1 Vuosirunko.....	4
2.2 Hyvinkään Rastin strategia 2024–2028 .....	5
3 Toimintalinja .....	7
3.1 Päämäärät.....	7
3.2 Arvot .....	7
3.3 Eettiset linjaukset .....	7
3.4 Käytännöt .....	8
4 Talous- ja toimintatapaohje .....	10
4.1 Yleiset periaatteet .....	10
4.2 Vastuunjako ja tehtävät.....	10
4.3 Talousarvio ja toimintasuunnitelma.....	13
4.4 Tilinpäätös, toimintakertomus ja toiminnantarkastus .....	14
4.5 Nimenkirjoitusoikeus.....	14
4.6 Laskut ja tositteet .....	14
4.7 Kulukorvaukset .....	15
4.8 Kassa ja pankkitilit .....	15
4.9 Omaisuuden hoito ja hankinnat .....	16
4.10 Talkootyö - yleistä.....	16
4.11 Seuran maksamat kilpailumaksut.....	17
4.12 Urheilijasopimukset.....	17
4.13 Valmennusrahajärjestelmä.....	17
4.14 Jäsenen tiedonsaantioikeus talousasioista.....	18
5 Nuorisotoiminnan käsikirja.....	19
5.1 Nuorisotoiminta.....	19
5.2 Tähtiseura .....	19
5.3 Kausi .....	20
5.4 Nuorisotoiminnan mittarit .....	21
5.5 Organisaatio ja ryhmäjako.....	21
5.6 Harjoitukset .....	23
5.7 Toiminnan arviointi.....	24
5.8 Tiedotus .....	24
5.9 Roolit.....	25
5.10 Päätöksenteko .....	26

5.11 Palkitseminen .....	27
5.12 Pelisäännöt .....	28
5.13 Suunnistajan polku .....	30
5.14 Lasten ja nuorten harjoitusten turvallisuusohjeistus .....	31
6 Tietosuojakäytännöt.....	32
6.1 Yhteyshenkilö henkilötietojen käsittelyä koskevissa asioissa .....	32
6.2 Henkilötietojen käyttötarkoitukset .....	32
6.2.1. Jäsenrekisteri .....	32
6.2.2 Asiakasrekisteri.....	32
6.3 Käsiteltävät henkilötietojen ryhmät .....	33
6.3.1 Jäsenrekisteri .....	33
6.3.2 Asiakasrekisteri.....	33
6.4 Säännönmukaiset tietolähteet .....	33
6.4.1 Jäsenrekisteri .....	33
6.4.2 Asiakasrekisteri.....	34
6.5 Tietojen säilytysaika .....	34
6.6 Henkilötietojen käsittelijät .....	34
6.7 Tietojen siirto EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle.....	34
6.8 Säännönmukaiset tietojen luovutukset.....	35
6.9 Rekisteröidyn oikeudet.....	35
6.10 Rekisterin suojauksen periaatteet.....	36
7 Periaatteet alaikäisten henkilökohtaisen koskemattomuuden turvaamiseksi .....	37
8 Seuratukikäytännöt .....	39

# 1 Johdanto

Uusimaalainen suunnistuksen erikoisseura Hyvinkään Rasti perustettiin 12.11.1967. Ajan hengen mukaisesti yleisseuran, Hyvinkään Tahkon, jaoston jäsenet perustivat lajilleen erikoisseuran. Suunnistustoimintaa Hyvinkäällä on järjestänyt myös Hyvinkään Ponteva, mutta Pontevan 1950-luvulla alkanut suunnistustoiminta päättyi vuonna 2005, minkä jälkeen HyRa on ollut kaupungin ainoa suunnistustoimintaa harjoittava seura. HyRalla on tätä nykyä noin 400 jäsentä, joista suurin piirtein 200 on alle 18-vuotiaita.

HyRa on historiansa saatossa järjestänyt useita merkittäviä kilpailuja. Heti vuonna 1970 seura järjesti Riihimäen Suunnistajien kanssa Jukolan viestin. Seuraavan kerran Jukolan viesti järjestettiin 2010, tällä kertaa yhdessä Rajamäen Rykmentin kanssa. HyRa ja Hyvinkään Ponteva järjestivät hiihtosuunnistuksen ensimmäiset maailmanmestaruuskilpailut Hyvinkäällä vuonna 1975, ja SM-kilpailuja sekä muita kansallisia kisoja on järjestetty aktiivisesti, viime aikoina melkein vuosittain. Tuoreimpia kilpailujärjestelyjä ovat SM-keskimatka 2022 sekä Nuorten Jukola 2023.

Seuran jäsenet ovat saavuttaneet menestystä niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin. Outi Borgenström on voittanut suunnistuksen maailmanmestaruuden ja useita muitakin mitaleja. Hiihtosuunnistuksessa HyRa niitti 1990-luvulla menestystä, ja esimerkiksi Tapani Partanen (nuorten MM-voittaja) ja Arto Lilja menestyivät erinomaisesti. Parhaimmillaan seura oli SM-tilastoissa viidentenä vuonna 2000, ja 1990-luvulta uuden vuosituhaten alkuun sijoitus oli melkein poikkeuksetta 20 parhaan joukossa. Vielä 2008 sijoitus oli 31:s, mutta sen jälkeen hiihtosuunnistuksen hiivuttua seurassa laskua on tullut roimasti.

2010-luvulta lähtien seuraan on jälleen tullut kansainvälistä menestystä. Sakari Puolakanaho ja Wertti Autio ovat voittaneet mitaleita pyöräsuunnistuksen nuorten EM- ja MM-kilpailuista, ja myös Antti-Jussi Oksa ja Leevi Kantelinen ovat edustaneet Suomea lajissa. Viime vuosina nuoret ovat yltäneet hyvälle sijoille myös suunnistuksen viesteissä Nuorten Jukolaa ja U10milaa myöten.

Nuorisotoiminnan ja kilpailuiden järjestämisen lisäksi HyRan aktiivisimpiin osa-alueisiin lukeutuu kuntosuunnistustoiminta. Iltarasteja on järjestetty vuosikymmenten ajan, ja nykyään tapahtumia on myös talvella (talvirastit). Vuosittainen tapahtumamäärä on 30:n luokkaa. Iltarastien keskimääräiset osallistujamäärät ovat koronavuosien jälkeen laskeneet noin sataan henkilöön.

## 2 Yhteenveto seuran toiminnasta

Hyvinkään Rasti on yhdistys. Täten ylintä valtaa seurassa käyttävät sen jäsenet seuran kokouksissa (kevät- ja syyskokoukset sekä mahdolliset ylimääräiset kokoukset). Jäsenet muun muassa valitsevat johtokunnan jäsenet ja hyväksyvät budjetin.

Johtokunnan tehtävä on toteuttaa toimintasuunnitelmaa, budjettia ja strategiaa ja kehittää seuraa niiden mukaisesti.

Erilaisista juoksevista asioista vastaavat valiokunnat, joita HyRassa on kolme (nuoriso- ja valmennusvaliokunta, kartta- ja kilpailuvaliokunta sekä harrastevaliokunta). Valiokunnat myös valmistelevat niitä koskevat asiat johtokunnan päätettäväksi.

Tarkemmin roolit ja vastuut on kuvattu talousohjesäännössä sekä seuran säännöissä.

### 2.1 Vuosirunko

	<b>Hallinto</b>	<b>Nuoriso/valmennus</b>	<b>Kartta/kilpailu</b>	<b>Harraste</b>
Tammikuu	Asutilaus			Talvirastien aloitus
Helmikuu	Jäsenmaksut			
Maaliskuu	Toimintakertomukset, tilinpäätös Kevätkokous Toiminta- avustushakemus Salivuorojen haku			
Huhtikuu		Kesäkauden aloitus Suunnistuskoulun aloitus		Iltarastien aloitus Aikuisten suunnistuskoulun aloitus
Toukokuu				
Kesäkuu				
Heinäkuu				
Elokuu			Kansallisten kilpailuiden hakeminen	
Syyskuu				
Lokakuu		Kausi- ilmoittautumiset		
Marraskuu	Toimintasuunnitelmat, budjetti Syyskokous	Päätäjäiset Talvikauden aloitus		
Joulukuu				

## 2.2 Hyvinkään Rastin strategia 2024–2028

### Arvot

- Laadukkuus
- Tasavertaisuus ja suvaitsevaisuus
- Terveellisyys
- Ympäristöystävällisyys
- Yhteisöllisyys

### Strategian painopisteet

- Tulevaisuuden toimintaedellytysten turvaaminen
- Tapahtumat laadukkaita ja monipuolisia
- Aktiivisten jäsenten lisääminen
- Olemme menestyvä nuorisoviesticien seura
- Yhteisöllisyyden lisääminen

### Tulevaisuuden toimintaedellytysten turvaaminen

- Rekrytoimme aktiivisesti uusia vapaaehtoisia mukaan toimintaan ja koulutamme heitä aktiivisesti
- Kehitämme varainhankintaa ja etsimme uusia keinoja markkinointiin
- Teemme aktiivisesti yhteistyötä yli seura- ja lajirajojen
- Pidämme kartat ajantasaisina ja laadukkaina
- Käymme aktiivista keskustelua maanomistajien kanssa

### Tapahtumat laadukkaita ja monipuolisia

- Järjestämme laadukkaita ja monipuolisesti eritasoisia kilpailuita
- Järjestämme laadukkaita ja monipuolisia kuntosuunnistustapahtumia
- Kehitämme kuntosuunnistustapahtumia ja -mahdollisuuksia niin, että saamme kuntosuunnistajien määrän nousuun
- Kehitämme aikuisten harrastustoimintaa

### Aktiivisten jäsenten lisääminen

- Rekrytoimme kaikenikäisiä mukaan toimintaan
- Kannustamme jokaista löytämään oman tavan harrastaa suunnistusta
- Kehitämme keinoja, joilla toimintaan on helppo tulla mukaan kohtuullisin kustannuksin
- Kannustamme seuran jäseniä osallistumaan kilpailuihin ja seuraviesteihin

### Olemme menestyvä nuorisoviesticien seura

- Kehitämme nuoriso- ja valmennustoimintaa yhteistyössä muiden seurojen ja lajien kanssa

- Etsimme keinoja drop outin vähentämiseksi
- Toimintamme antaa nuorille valmiudet tavoitella huippusuunnistajan polkua
- Mahdollistamme ja kannustamme nuoria osallistumaan kotimaan ja ulkomaan viesteihin

### **Yhteisöllisyyden lisääminen**

- Järjestämme koko seuralle yhteisiä tapahtumia
- Kannustamme seuran jäseniä osallistumaan aktiivisesti seuraviesteihin esim. Halikko-viesti ja 25manna
- Kiitämme vapaaehtoisia

## 3 Toimintalinja

### 3.1 Päämäärät

#### Visio

Seuran sääntöjen mukaan seuran tarkoitus on ”edistää liikuntaharrastusta seuran toiminta-alueella siten, että mahdollisimman moni seuran jäsen harrastaisi kunto-, kilpa- tai huippu-urheilua edellytyksensä ja tarpeidensa mukaisesti”. Hyvinkään Rasti tarjoaa toiminta-alueellaan kaikille mahdollisuuden harrastaa suunnistusta ympärivuotisesti mukavassa seurassa. Osallistuminen toimintaan on mahdollista riippumatta sosioekonomisesta asemasta, iästä, sukupuolesta, kunnosta, tasosta, asuinalueesta, halukkuudesta kilpailla tai muista erottelevista tekijöistä.

### 3.2 Arvot

#### Ympäristöystävällisyys

Luonto on suunnistajien liikuntapaikka. Kaikessa toiminnassa huomioidaan ympäristö ja kestävä kehitys. Nuorisotoiminnassa huomioidaan luontokasvatus, ja kaikki toiminta tapahtuu luonnon ehdoilla. Mahdollisiin väärinkäyttöihin puututaan välittömästi.

#### Tasavertaisuus ja suvaitsevaisuus

Kaikilla on yhtäläinen osallistumisoikeus toimintaan. Seuratoimijat eivät erottele osallistujia epäasiallisin perustein.

#### Yhteisöllisyys

Seuran yhteishengestä pidetään huolta. Mahdollisiin ongelma-kohtiin puututaan seuran sisällä. Seurassa on mukava harrastaa, ja seuran on helppo tulla mukaan.

#### Terveellisyys

Seura tukee ja edistää terveellisten elämäntapojen noudattamista ja hyvinvointia ja kannustaa monipuoliseen harrastamiseen. Seuran toiminta on päihteetöntä ja dopinginvastaista.

#### Laadukkuus

Seuran toiminta on laadukasta. Seura järjestää hyviä kilpailuja, ja seuralla on hyvä imago. Seura myötävaikuttaa suunnistuksen hyvään maineeseen.

### 3.3 Eettiset linjaukset

- Kaikkia toiminnassa mukana olevia kohdellaan tasapuolisesti ja asiallisesti.
- Kaikki jäsenet voivat harrastaa omalla tasollaan ja haluamallaan tavoilla. Toiminnassa mukana oleminen ei edellytä kilpailemista, mutta seura tarjoaa halukkaille mahdollisuuden päästä huipulle.
- Toiminta on vapaaehtoista. Kaiken toiminnan pitäisi tuottaa iloa ja tapahtua positiivisessa hengessä. Rakentavaa kritiikkiä suvaitaan ja sen antamiseen kannustetaan.
- Toiminta noudattaa Suunnistusliiton säädöksiä, kuten ympäristöohjeita ja Reilua peliä rasteilla - ohjelmaa.
- Päihteille ja dopingille on nollatoleranssi.
- Seurassa ei kiusata.

## 3.4 Käytännöt

### Yhteistyö

Seura tekee yhteistyötä muiden suunnistusseurojen sekä alueensa muiden lajien seurojen kanssa. Järjestetään seurojen välisiä yhteisharjoituksia ja toisten lajien valmentajien vetämiä kyseisen lajin harjoituksia.

Seuralla on toimivaa kouluyhteistyötä, josta seura on myös saanut Suunnistusliiton tunnustuksen. Kouluille järjestetään erilaisia tapahtumia, ja kaikki koulukartat ovat seuran nettisivuilla julkisesti ladattavina. Seura myös järjestää vuosittain koululaiskilpailut Hyvinkään koululaisille.

### Tasavertaisuus

Toiminta noudattaa Suunnistajan polun suuntaviivoja. Toiminnassa on mukana myös erityislapsia sekä muiden seikkojen (esimerkiksi ihonvärin) perusteella erilaisiin vähemmistöihin kuuluvia. Yksittäiset henkilöt eivät nimeä viestijoukkueita, vaan valitsijaryhmä tekee valinnat. Tarpeen vaatiessa toimijoiden vaaditaan jäävävän itsensä päätöksiä tehdessä.

Toiminta pidetään edullisena. Erillistapahtumista veloitetaan vain niihin osallistuvia, eikä tapahtumien kustannuksia sisällytetä jäsen- tai ryhmämaksuihin. Nuorisotoiminnan keskeyttäneiltä peritään vain toteutuneet kustannukset kausiesitteen ehdoin. Seura tukee tapahtumiin osallistumista: lapsille ja nuorille 20-vuotiaisiin asti kaikkiin kotimaan kilpailuihin osallistuminen rastiviikkoja huomioimatta on ilmaista, ja kaikki jäsenet pääsevät ilmaiseksi SM-, AM- ja viestikilpailuihin. Myös muihin tapahtumiin myönnetään seuratukea. Joistakin maksuista on mahdollista hakea vapautusta taloudellisista seikoista johtuen.

### Ympäristöystävällisyys

Seura järjestää tapahtumansa ympäristön ehdoilla. Paperiviestinnästä on siirrytty täysin sähköiseen viestintään. Kimppakyytejä järjestetään ja varusteita kierrätetään säännöllisesti. Karttamuoveja, rastikoodeja ja muita välineitä uusiokäytetään. Kannustetaan hyötyliikuntaan autojen käyttämisen sijaan. Toiminta sopeutetaan vuodenaikojen ehdoille, ja maastojen kuluminen minimoidaan.

### Yhteisöllisyys

Seura järjestää eri ryhmille yhteisiä tapahtumia. Seurahenkeä vahvistetaan esimerkiksi tapahtumajärjestelyin ja tiedotuksen keinoin. Toiminnassa mukana olevat kohdataan yksilöinä, ja epäkohtiin puututaan. Kaikki toiminnassa mukana olevat lapset ja nuoret palkitaan vuosittain, ja seuratoimijoita muistetaan säännöllisesti. Myös kilpailuissa menestyneet palkitaan. Lasten ja nuorten mielipiteet ja toiveet huomioidaan päätöksenteossa.

### Koulutus

Seura maksaa jäsentensä koulutuskustannukset, mikäli nämä sitoutuvat osallistumaan toimintaan tietyksi määräajaksi. Kouluttautumiseen kannustetaan, ja kaikissa nuorisoryhmissä on koulutettuja ohjaajia.

## **Terveellisyys**

Seuralla on nollatoleranssi päihteille ja dopingille. Mahdollisiin väärinkäytöksiin puututaan välittömästi. Hyötyliikuntaan kannustetaan, ja terveellisiin elämäntapoihin (esimerkiksi ravitsemus, uni) opastetaan esimerkiksi luennoin ja informaatiota välittämällä. Seuran järjestämissä tapahtumissa tai reissuissa syödään terveellisesti. Lapsille ja nuorille tehdään Kasva Urheilijaksi -testipaketin testejä. Muiden lajien harrastamiseen kannustetaan. Poikkeustilanteissa seura noudattaa terveystieteiden ohjeita ja suosituksia.

## **Turvallisuus**

Kaikessa seuran toiminnassa huomioidaan turvallisuus. Kuntosuunnistustapahtumista laaditaan pelastussuunnitelma, ja harjoitukset suunnitellaan turvallisiksi. Mahdolliset huomiota vaativat seikat tiedotetaan ohjaajille.

## **Kilpaileminen**

Lapsia, nuoria ja muita jäseniä kannustetaan kilpailemaan ikä ja yksilölliset seikat huomioiden, ja kaikille annetaan mahdollisuus kilpailla. Kilpaileminen ei kuitenkaan ole toimintaan osallistumisen edellytys, vaan kilpailuihin osallistumattomat huomioidaan ja hyväksytään tasavertaisesti. Seuran valmennuksella on mahdollista päästä huipulle.

## **Ongelmanratkaisu**

Seura puuttuu esiin tulleisiin rikkeisiin. Ensin asiaa käsitellään ryhmän tai valiokunnan vetäjän johdolla, ja mikäli ratkaisuun ei päädytä, asia viedään johtokunnan käsittelyyn. Ääritapauksissa jäseniä voidaan erottaa seurasta.

## **Pelissäännöt**

Seura noudattaa Urheilun Pelisääntöjä. Toimintaryhmät laativat omat pelisääntönsä.

## **Laadukkuus**

Toimintaa ja kertyvää palautetta seurataan, ja tarvittaessa ryhdytään toimenpiteisiin. Vastuuhenkilöiden osaaminen varmistetaan. Yksilöiden ja seuran voimavarat huomioidaan. Seuran sekä lajin hyvästä imagosta huolehditaan järjestämällä tapahtumia säännöllisesti ja huomioimalla seuran näkyvyys mediassa.

## **Luvallisuus**

Seura noudattaa toimintaansa koskevia määräyksiä ja ohjeita. Maanomistajien asettamia rajoituksia noudatetaan, ja luvat selvitetään ennen tapahtumien järjestämistä.

## 4 Talous- ja toimintatapaohje

Hyväksytty johtokunnan kokouksessa 2.11.2025, päivitetty 14.4.2026. Voimassa toistaiseksi.

Tämän ohjeen tavoitteena on selkeyttää vastuunjako Hyvinkään Rastin talousasioissa ja hallinnossa sekä tukea päätöksentekoa seuran eri toimielimissä. Ohje täydentää yhdistyksen sääntöjä ja noudattaa yhdistyslain, kirjanpitolain ja -asetuksen määräyksiä. Johtokunta voi päivittää ohjetta tarpeen mukaan, ellei kyse ole asioista, jotka sääntöjen mukaan kuuluvat kevät- tai syyskokouksen päätettäviksi.

### 4.1 Yleiset periaatteet

Hyvinkään Rastin taloushallinto perustuu yhdistyslain, kirjanpitolain ja -asetuksen sekä yhdistyksen sääntöjen määräyksiin. Lisäksi noudatetaan tätä talous- ja toimintatapaohjetta. Mikäli ohjeen määräykset ovat ristiriidassa yhdistyksen sääntöjen kanssa, toimitaan sääntöjen mukaisesti. Tavoitteena on varmistaa taloudellisen toiminnan läpinäkyvyys, seurattavuus ja vastuullisuus. Kaikki rahaliikenne on kirjattava kirjanpitolain mukaisesti.

Yhdistyksen taloudellinen toiminta saa olla vain sellaista, joka

- on määritelty yhdistyksen säännöissä tai
- liittyy välittömästi yhdistyksen tarkoituksen toteuttamiseen tai
- on taloudellisesti vähäarvoista.

Johtokunnan kokousten pöytäkirjoihin tulee kirjata kaikki merkittävät talouteen liittyvät tapahtumat. Näitä ovat esimerkiksi

- Jäsenmaksut ja ryhmämaksut
- Toimintasuunnitelma ja talousarvio
- Tilinpäätös
- Merkittävät yhteistyösopimukset
- Palkkaukseen liittyvät päätökset
- Avustukset
- Euromääräisesti suuret hankinnat (yli 500 €)
- Olennaiset poikkeamat talousarviosta tai toimintasuunnitelmasta

### 4.2 Vastuunjako ja tehtävät

#### Seuran kokous

- Seuran kokous on seuran korkein päättävä elin, joka päättää säännöissä määrätyistä asioista.
- Syyskokous loka-joulukuussa
  - Vahvistaa toimintasuunnitelman, talousarvion ja korvauserusteet
  - Päättää jäsenmaksuista
  - Valitsee puheenjohtajan (joka toinen vuosi), johtokunnan jäsenet ja toiminnantarkastajat
- Kevätkokous helmi-huhtikuussa
  - Käsittelee ja vahvistaa toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen
  - Myöntää vastuuvapauden tilivelvollisille

## Johtokunta

Johtokunta johtaa seuran toimintaa ja taloutta. Sen tulee tarkoin hoitaa yhdistyksen omaisuutta ja säilyttää sen varat täysin luotettavasti ja yhdistykselle edullisesti (säännöt §14).

Johtokunnan tehtäviin kuuluu

- Seuran kokousten päätösten valmistelu, toimeenpano ja valvonta
- Toiminnan johtaminen ja kehittäminen
- Valiokuntien ja työryhmien nimeäminen
- Taloudenhoitajan, sihteerin ja muiden toimihenkilöiden valinta (voivat olla johtokunnan ulkopuolisia)
- Kirjanpidon ja varainhoidon valvonta
- Talousarvion, toimintasuunnitelman ja toimintakertomuksen laatiminen yhdessä taloudenhoitajan kanssa ja niiden toteutumisen seuranta
- Tilinpäätöksen käsittely ja allekirjoitus
- Pankkitilien hallinta ja käyttöoikeudet
- Ilmoitukset yhdistysrekisteriin
- Jäsenrekisterin ylläpito
- Omaisuuden säilytys ja vakuuttaminen
- Palkattujen toimihenkilöiden valinta ja etujen määrittely
- Merkittävien yhteistyösopimusten neuvottelu. Yhteistyösopimukset allekirjoitetaan nimenkirjoitussäännön mukaisesti.
- Varainhankinnan koordinointi
- Vahvistaa talous- ja toimintatapaohjeen

## Puheenjohtaja

- Hoitaa yhdistyksen hallintoa kokousten ja johtokunnan ohjeiden mukaisesti
- Hyväksyy asiatarkastetut laskut
- Laatii esityslistat ja johtaa johtokunnan kokoukset
- Vastaa sidosryhmäyhteistyöstä
- Valvoo toiminnan sääntöjenmukaisuutta ja kehittämistä
- Tukee toimihenkilöitä ja johtokuntaa sekä huolehtii työnjaon toimivuudesta

## Tilitoimisto (taloudenhoidon ostopalvelusopimus)

- Vastaa seuran taloushallinnon teknisestä toteutuksesta ja toimii yhteistyössä taloudenhoitajan ja johtokunnan kanssa.

Tilitoimiston tehtäviin kuuluu

- Laskujen maksaminen ja laskutus (sisäiset ja ulkoiset) taloushallinto-ohjelman kautta
- Tulojen ja maksujen seuranta, mukaan lukien jäsenten maksamien maksujen kertymä
- Perintä ja tarvittaessa ongelmatilanteiden raportointi puheenjohtajalle ja johtokunnalle
- Yhteistyökumppaneiden sopimuksiin liittyvä laskutus ja siihen liittyvä yhteydenpito
- Maksuvalmiuden seuranta ja informointi johtokunnalle tarvittaessa
- Kirjanpidon hoitaminen ja tilinpäätöksen valmistelu aikataulussa
- Tilinpäätösaineiston kokoaminen ja sähköinen arkistointi tilikausiarkistoon
- Palkanmaksu ja työnantajavelvoitteiden hoitaminen
- Valmennusrahojen ja urheilijasopimusten maksatus sekä raportointi verottajalle ja johtokunnalle

- Yhteistyö toiminnantarkastajien kanssa tilinpäätöksen tarkastuksen yhteydessä
- Taloushallinto-ohjelman tekninen ylläpito ja tuki seuran toimihenkilöille
- Huolehtia kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon järjestämisestä
- Huolehtia kirjanpitoaineiston säilyttämisestä lain edellyttämällä tavalla:
  - Kirjanpitoakirjat (pääkirja, tuloslaskelma, tase liitteineen, tililuettelo) on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä
  - Tositemateriaali (esim. laskut, kuitit, matkalaskut) on säilytettävä vähintään 6 vuotta

#### **Taloudenhoitaja**

- Ylläpitää yhteyksiä tilitoimistoon
- Hoitaa yhdistyksen taloutta seuran kokousten ja johtokunnan päätösten mukaisesti yhteistyössä tilitoimiston kanssa
- Esittelee talousasiat kokouksissa
- Laatii talousarvion yhdessä johtokunnan kanssa
- Seuraa talousarvion toteutumista ja informoi säännöllisesti puheenjohtajaa ja johtokuntaa

#### **Sihteeri**

- Toimii johtokunnan kokousten sihteerinä
- Kokoaa kaupungin ja Suunnistusliiton raportteihin tarvittavat tilastot
- Vastaa salivuorojen ja toiminta-avustuksen hakemisesta kaupungilta ja hakemuksiin tarvittavien tietojen kokoamisesta

#### **Jäsenrekisterin hoitaja**

- Ylläpitää jäsenrekisteriä
- Informoi johtokuntaa jäsenmuutoksista

#### **Kilpailusihteeri**

- Päivittää IRMA-kalenterin ja maksusäännöt
- Maksaa kilpailumaksut ja seuraa poisjääntejä sekä maksukaton toteutumista
- Toimittaa listan jäseniltä laskutettavista maksuista tilitoimistolle

Jälki-ilmoittautumisten hoitaminen ei kuulu kilpailusihteerille, vaan jokainen hoitaa ja maksaa jälki-ilmoittautumiset itse.

#### **Varustevastaava**

- Hoitaa jäsenistölle välitettävien asujen, suunnistustarvikkeiden ja jalkineiden tilaukset, jakelun, varastoinnin sekä varastoinventaarion laatimisen tilinpäätöstä varten.
- Hoitaa yhteydet varustetoimittajiin ja pitää jäsenistön ajan tasalla tulevista ja meneillään olevista varustetilauksista

#### **Kalustonhoitaja**

- Vastaa seuran varastossa (Noronkierto 5 A 8, Hyvinkää) olevan kaluston järjestyksestä, kunnosta ja käytön seurannasta.
- Huolehtii harjoitus- ja kilpailukaluston toimintakunnosta
- Vastaanottaa ilmoitukset puutteista ja rikkoutumisista, tekee tarvittaessa korjaus- ja hankintaesitykset johtokunnalle
- Ylläpitää kalustoluetteloa hankinta-arvoltaan vähintään 250 €:n arvoisesta kalustosta ja toimittaa vuosittain inventaarion johtokunnalle
- Ohjeistaa jäseniä kaluston käytössä ja seuraa, että tavarat palautetaan siisteinä ja ajallaan

Kaikkien jäsenten velvollisuus on huolehtia seuran kalustosta asianmukaisesti. Kaluston käytön jälkeen tavarat tulee palauttaa varastolle viipymättä ja siisteinä. Mahdollisista puutteista tai rikkoutumisista on ilmoitettava kalustonhoitajalle tai johtokunnalle.

### Valiokunnat

- Vastaavat oman vastuualueensa suunnittelusta, toteutuksesta ja kehittämisestä seuran strategian, vuosikokousten ja johtokunnan linjausten mukaisesti. Valiokunnat toimivat johtokunnan alaisuudessa ja ovat keskeinen osa seuran operatiivista toimintaa.

Valiokuntien tehtäviin kuuluu

- Laatia vuosittain oma toimintasuunnitelma ja talousarviosuunnitelma johtokunnan asettamien raamien mukaisesti.
- Toimittaa suunnitelmat ja toimintakertomukset johtokunnalle hyvissä ajoin ennen syys- ja kevätkokousta valmistelemaa johtokunnan kokousta.
- Raportoida säännöllisesti toiminnastaan johtokunnalle, esimerkiksi kokouksissa tai kirjallisesti.

Valiokunnan puheenjohtaja vastaa siitä, että toiminta on suunnitelmallista, dokumentoitua ja taloudellisesti vastuullista. Valiokunnan tulee huomioida talousarvion rajat ja tehdä hankinta- tai kuluesitykset johtokunnalle hyvissä ajoin etukäteen.

Valiokunnan toiminnan tulee olla avoimesti kommunikoitua seuran jäsenistölle.

Valiokunnan tulee huolehtia, että kaikki toiminta on yhdistyksen sääntöjen ja arvojen mukaista.

## 4.3 Talousarvio ja toimintasuunnitelma

- Johtokunta laatii vuosittain seuraavaa kalenterivuotta koskevan seuran toimintasuunnitelman ja talousarvion.
- Johtokunta asettaa vuosittain valiokunnille talousarvion raamit, joiden puitteissa valiokunnat laativat omat toiminta- ja talousarviosuunnitelmat.

Prosessi etenee seuraavasti:

1. Johtokunta määrittää talousarvion raamit ja ohjeistaa valiokuntia niiden mukaisesti.
2. Valiokunnat laativat omat toiminta- ja talousarviosuunnitelmat johtokunnan antamien raamien sisällä.
3. Johtokunta kokoaa valiokuntien suunnitelmat yhteen, arvioi niiden realistisuuden ja vahvistaa lopulliset määrärahat.
4. Johtokunta laatii koko seuran talousarvion.
5. Toimintasuunnitelma ja talousarvio esitetään seuran syyskokoukselle hyväksyttäväksi.

Johtokunta seuraa toimintasuunnitelman ja talousarvion toteutumista koko vuoden ajan ja ohjaa tarvittaessa valiokuntien talouden hallintaa. Talousarvio toimii myös hankintavaltuuksien ja kulukorvausten perustana.

## 4.4 Tilinpäätös, toimintakertomus ja toiminnantarkastus

- Johtokunta laatii yhdessä taloudenhoitajan kanssa tilinpäätöksen ja valiokuntien avulla toimintakertomuksen päättyneeltä kalenterivuodelta. Valiokuntien toimintakertomukset liitetään seuran yhteiseen toimintakertomukseen.
- Valiokunnat toimittavat omat toimintakertomuksensa johtokunnalle hyvissä ajoin ennen kevätkokousta valmistelevaa kokousta.
- Seuran syyskokous valitsee sääntöjen määräämät yksi/kaksi toiminnantarkastajaa ja yksi/kaksi varatoiminnantarkastajaa, jotka toimittavat tilintarkastuksen toiminnantarkastuksen osana.
- Seuran tilikausi on kalenterivuosi.
- Toimintakertomus ja tilinpäätös hyväksytään seuran kevätkokouksessa.
- Yhdistys ei laadi välitilinpäätöksiä.
- Tilinpäätös sisältää tuloslaskelman, taseen, tililuettelon sekä tarvittavat liitteet. Tilitoimisto huolehtii kirjanpidon teknisestä toteutuksesta ja sähköisen aineiston arkistoinnista.
- Toiminnantarkastajille toimitetaan tilinpäätös, pääkirja ja muut tarpeelliset asiakirjat hyvissä ajoin ennen kevätkokousta.
- Toiminnantarkastajien lausunto annetaan kirjallisena johtokunnalle viimeistään viikkoa ennen kevätkokousta.

## 4.5 Nimenkirjoitusoikeus

Seuran nimen kirjoittavat puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja yhdessä sihteerin, taloudenhoitajan tai johtokunnan määräämän henkilön kanssa.

## 4.6 Laskut ja tositteet

### Ulkopuolinen laskutus

- Tilitoimisto, taloudenhoitaja tai johtokunnan valtuuttama henkilö hoitavat ulkopuolisten tahojen laskutuksen.
- Tilitoimisto hoitaa maksuseurannan.
- Laskutus perustuu johtokunnan hyväksymiin sopimuksiin ja tapahtumiin.

### Jäsenlaskutus

- Jäsenmaksut laskutetaan sähköisen taloushallinnon järjestelmän kautta.
- Tilitoimisto hoitaa laskutuksen ja perinnän.
- Jäsenrekisterin hoitaja ylläpitää asiakasrekisteriä Netvisorissa.

### Tapahtumien omavastuuosuuksien laskutus

- Pääjärjestäjä antaa jäsenistölle ennakkotiedon tulevasta laskutuksesta.
- Tapahtuman pääjärjestäjän tai vastuuhenkilön tulee laatia selkeä kustannustaulukko, jossa eritellään henkilöittäin ja kuluittain kustannukset sekä henkilöittäin omavastuuosuudet ja mahdollinen seuratuki. Seuratukea maksetaan vain jäsenille.
- Laskutusaineisto tulee toimittaa tilitoimistolle välittömästi tapahtuman jälkeen.
- Ilmoittautumisissa pyritään hyödyntämään Suomisport-seurapalvelua.

Jäsenten maksamien kulujen laskutus seuralta

- Kaikki ostotapahtumat edellyttävät johtokunnan erillistä valtuutusta.
- Laskun liitteenä tulee olla kuitti.
- Kulut pitää olla kohdennettavissa.
- Pieniä laskutettavia kuluja (<10 €) tulee välttää.
- Omia bonuskortteja ei saa käyttää seuraostoksissa.

## 4.7 Kulukorvaukset

Kulukorvauksista päättää syyskokous Verohallinnon määräyksiä noudattaen johtokunnan esityksestä. Korvaukset perustuvat erilliseen Korvausperusteet-dokumenttiin, joka määrittää seuran jäsenten etuudet ja kulukorvaukset.

### Korvausten ehdot

- Matkakorvaus on verovapaata tuloa vapaaehtoisesti ja vastikkeetta toimivalle henkilölle.
- Johtokunnalla on harkintavalta matkakustannusten korvausasioissa kesken tilivuoden.
- Korvaushakemukset tehdään kauden päätyttyä seuran matkalaskulomakkeella ja toimitetaan valiokunnan vetäjälle sähköpostilla viimeistään 30.11.
- Koulutustapahtumien matkakulut korvataan pääsääntöisesti edullisimman mahdollisen kulkuneuvon mukaan.
- Kilpailujen järjestämisestä koituvista kuluista lähetetään tositteet kilpailunjohtajalle asiatarkastettavaksi.
- Korvaukset hyväksyy taloudenhoitaja tai puheenjohtaja.
- Alin korvattava summa on 10 €.

## 4.8 Kassa ja pankkitilit

### Käteismaksut

- Käteismaksuja kerättyessä rahat tulee toimittaa välittömästi taloudenhoitajalle.
- Mukaan liitetään kirjallinen selvitys maksuista ja tarvittaessa maksajista.
- Iltarastien vaihtokassan hallinnoinnista vastaa taloudenhoitaja.
- Taloudenhoitaja tilittää käteisvarat määräajoin seuran tilille.

### Pankkitilit

- Kaikki pankkitilit avataan ja suljetaan johtokunnan päätöksellä ja seuran nimissä.
- Seuralla on kaksi pankkitiliä OP Uusimaassa:
  - Päätili
  - Projektitili kertaluonteisia tapahtumia tai tarpeita varten
- Tilinkäyttöoikeudet myöntää johtokunta ja ne ovat pääsääntöisesti:
  - Taloudenhoitajalla
  - Kilpailusihteerillä
  - Puheenjohtajalla

### Maksuvälineet

- Seuralla on käytössä
  - Debit-maksukortti, jonka käyttöoikeudet myöntää johtokunta
  - Kaksi iZettle-korttimaksupäätettä

- MobilePay-sopimus

## 4.9 Omaisuuden hoito ja hankinnat

- Puheenjohtajalla, sihteerillä ja valiokuntien puheenjohtajilla sekä heidän valtuuttamillaan henkilöillä on valtuudet budjetin mukaisiin tarvikeostoihin. Johtokunta myöntää hankintavaltuudet kilpailuiden järjestelytoimikunnalle.

### Omaisuuden hoito

- Seuran omaisuudesta huolehtiminen on kaikkien jäsenten tehtävä
- Käyttökalu pidetään hyvässä kunnossa ja palautetaan käytön jälkeen ehjänä ja siistinä
- Kalustonhoitaja ylläpitää kalustoluetteloa, johon merkitään kaikki keskeinen kalusto, jonka hankinta-arvo on vähintään 250 €
- Kalustonhoitaja tekee korjaus- ja hankintaesitykset johtokunnalle. Pienemmistä hankintaesityksistä voi jäsen ilmoittaa suoraan johtokunnalle.
- Vakuutukset
  - Seuran varastotiloihin (Noronkierto 5 A 8, Hyvinkää) kohdistuu Vakuutusyhtiö Pohjolassa yritys vakuutus, joka kattaa palo-, murto-, vuoto- ja myrskyturvan.
  - Seuran omistamalla Iltarastivaunulla (WUN-108) on liikennevakuutus ja Isokasko-autovakuutus

### Hankinnat ja hankintavaltuudet

- Omaisuuden muutoksista päättää seuran kokous tai johtokunta.
- Kaikki taseen omaisuususeriin kirjattavat hankinnat käsitellään johtokunnassa.
- Budjetin mukaiset ostot ovat sallittuja ilman erillistä johtokunnan päätöstä seuraaville henkilöille:
  - Puheenjohtaja, ostoraja 1 000 €
  - Sihteerit, ostoraja 500 €
  - Taloudenhoitaja, ostoraja 1 000 €
  - Valiokuntien puheenjohtajat, ostoraja 500 €
  - Valiokuntien puheenjohtajien valtuuttamat henkilöt, ostoraja 100 €

Näiden ostojen tulee liittyä suoraan hyväksytyyn toimintasuunnitelmaan ja talousarvioon sekä valiokunnan osalta myös valiokunnan omaan toimintaan.

- Kaikki budjetin ylittävät tai talousarviossa ennakoimattomat vähäistä suuremmat hankinnat edellyttävät johtokunnan erillistä valtuutusta ennen toteutusta.

## 4.10 Talkootyö - yleistä

Jäsenet voivat kerätä toimintaan varoja talkootyöllä seuraavin ehdoin:

- Korvauksen saaja on rekisteröity seura, ei yksityishenkilö.
- Talkootyön hyöty kohdistetaan koko seuralle, ei vain työn suorittajille.
- Talkootyöstä saadut varat tulevat aina seuran pankkitilille.
- Työ tehdään ilman työnjohtoa ja valvontaa.
- Työ on tilapäistä eikä se ole liiketoimintaa.

Talkootyön järjestämisessä on tärkeää varmistaa, että toiminta ei aiheuta verotuksellisia tai juridisia riskejä seuralle. Johtokunta arvioi tarvittaessa talkootyön luonteen ennen toimeen ryhtymistä.

#### 4.11 Seuran maksamat kilpailumaksut

- Seuran maksamat kilpailumaksut vahvistetaan vuosittain syyskokouksessa.
- Jos jäsen jää pois seuran maksamista kilpailuista, osallistumismaksu tulee palauttaa oma-aloitteisesti seuran tilille FI16 5062 0320 1942 89 viitetekstillä 4001 (huom! ei viitenumero). Maksamatta jääneet poisjäämiset veloitetaan tuplana.
- Kilpailusihteeri seuraa poisjääntejä ja maksukattojen ylitystä ja raportoi tarvittaessa johtokunnalle.
- Jokaisen kilpailevan jäsenen tulee aktiivisesti seurata maksukaton täyttymistä Irmassa. Jos seuran maksamat kilpailumaksut ylittävät katon, ylitys tulee maksaa seuran tilille FI16 5062 0320 1942 89, viitetekstillä 4001, lokakuun loppuun mennessä. Jos ylitystä ei maksa takaisin, se laskutetaan marras-joulukuussa ja laskuun lisätään viiden euron laskutuslisä.
- Seura ei maksa jälki-ilmoittautumismaksuja.

#### 4.12 Urheilijasopimukset

Seura voi tehdä urheilijasopimuksia yksittäisten urheilijoiden kanssa seuraavin ehdoin:

- Sopimus voidaan tehdä valmennusryhmän ryhmämaksun maksaneen H/D15–21-sarjoihin kuuluvan urheilijan kanssa.
- Johtokunta hyväksyy sopimukset ennen allekirjoitusta.
- Urheilijan sopimuksella saama taloudellinen tuki on veronalaista tuloa.
- Tilitoimisto hoitaa maksatukset ja tekee vuosi-ilmoitukset verottajalle ajallaan.

Urheilijasopimuksilla tuetaan tavoitteellista urheilua ja mahdollistetaan urheilijoiden osallistuminen leireihin, kilpailuihin ja valmennukseen. Sopimusten sisältö ja tukimuodot voivat vaihdella urheilijan tarpeiden, tason ja seuran resurssien mukaan.

#### 4.13 Valmennusrahajärjestelmä

Seuralla on käytössä kilpailumenestykseen perustuva valmennusrahajärjestelmä, joka tukee nuorten ja aikuisten urheilijoiden kehittymistä. Järjestelmän periaatteet:

- Koskee H/D21-sarjaa ja nuorempia urheilijoita.
- Kattaa kaikki suunnistuskilpailulajit: suunnistus, hiihtosuunnistus, pyöräsuunnistus ja tarkkuussuunnistus.
- Valmennusraha on käytettävissä ansaintaa seuraavan vuoden aikana ja edellyttää seuran edustamista koko käyttövuotena siinä lajissa, jossa tuki on ansaittu.
- Johtokunta päättää järjestelmästä, ja valmennusvaliokunta vastaa sen kehittämisestä ja ylläpidosta.
- Tilitoimisto hoitaa maksatukset ja tekee vuosi-ilmoitukset verottajalle.

Valmennusraha voidaan käyttää seuran laskuttamiin leiri- ja kilpailumaksuihin sekä maajoukkue-, akatemia- ja yläkoululeirityksen omavastuuosuuksiin.

## 4.14 Jäsenen tiedonsaantioikeus talousasioista

Yhdistyslain hengen mukaisesti jäsenellä on oikeus saada tietoa yhdistyksen taloudesta seuraavasti:

- Tiedonsaantioikeus kohdistuu johtokunnan ja vuosikokousten pöytäkirjoihin sekä vuosikokouksissa käsiteltäviin asiakirjoihin, kuten talousarvioon ja tilinpäätökseen.
- Jäsenellä on kyselyoikeus, joka toteutuu pääasiassa vuosikokouksissa.
- Jäsenellä ei ole suoraan lain nojalla oikeutta tutustua yhdistyksen kirjanpitoaineistoon.
- Kirjanpidon tarkistaminen kuuluu toiminnantarkastajille.
- Seuran tulee huolehtia, että talousasiat käsitellään avoimesti ja dokumentit ovat saatavilla jäsenistölle sääntöjen mukaisesti.

## 5 Nuorisotoiminnan käsikirja

### 5.1 Nuorisotoiminta

Hyvinkään Rastin nuorisotoiminta tavoittaa vuosittain noin 75 lasta ja on seuran toiminnan ydinalueita. Toiminta on ympärivuotista. Nuorisotoiminnasta vastaa nuoriso- ja valmennusvaliokunta, johon kuuluvat ryhmien ohjaajat ja valmentajat.

Keskeistä on toiminnan suuntaaminen kaikenikäisille lapsille ja nuorille oman kiinnostuksen ja taitotason mukaan, ja mukana voi olla riippumatta kilpailullisista tavoitteista. Toiminnassa onkin mukana yhtä lailla 3–4-vuotiaita lapsia kuin jo täysi-ikäisiä nuoria.

Haluamme tarjota nuorille mahdollisuuden huipulle. Seuran valmennuksella onkin saavutettu niin SM-, EM- kuin MM-mitaleita, mutta myös niille, jotka eivät halua osallistua kilpailuihin, on riittänyt tilaa ja toimintaa. Kannustamme myös muiden lajien harrastamiseen.

#### Eettiset linjaukset

Hyvinkään Rasti on määritellyt seuran yhteisen toimintalinjan. Toimintalinjassa seuran arvoiksi on määritelty yhteisöllisyys, ympäristöystävällisyys, ystävällisyys ja tasapuolisuus. Näiden lisäksi seura on linjannut seuraavasti:

- Kaikkia seuran toiminnassa mukana olevia lapsia ja aikuisia kohdellaan tasapuolisesti ja ystävällisesti.
- Jokainen rastilainen saa mahdollisuuden suunnistaa omalla tasollaan, kilpaileminen ei ole toimintaan osallistumisen ehto. Toisaalta seura tarjoaa mahdollisuuden ja panostaa vahvasti huipulle tähtäävään valmennukseen ja aktiivisten nuorten kehittämiseen.
- Kaikki toiminnassa mukana olevat lapset ja nuoret palkitaan vuosittain kauden päätöstilaisuudessa. Myös ohjaajia ja valmentajia sekä muita aktiivisia seuratoimijoita muistetaan kauden päätöstilaisuudessa.
- Seuran toiminnassa mukana olevat ohjaajat, vanhemmat ja lapset ovat mukana vapaaehtoisesti. Näin ollen kaiken toiminnan ja kommunikoinnin pitäisi olla sellaista, joka tuottaa osallistujille hyvää oloa, positiivista energiaa ja liikunnan iloa. Rakentavassa hengessä annettu palaute on tervetullutta.
- Pyrimme johdonmukaiseen ja suunnitelmalliseen toimintaan. Sovituista asioista pidetään kiinni.
- Sitoudumme päihteettömään seuratoimintaan ja Reilua peliä -ohjelmaan.

### 5.2 Tähtiseura

Hyvinkään Rasti on mukana Olympiakomitean seurojen laatuohjelmassa. Seuralle onkin myönnetty lasten ja nuorten Tähtiseuran arvo. HyRalle myönnettiin vuonna 2008 sinetti tunnustukseksi laadukkaasta nuorisotyöstä, mistä lähtien seuralla on ollut sinetti tai tähti. Auditoinnit tehdään muutaman vuoden välein.

Tähtiseuran tulee täyttää määritetyt laatutekijät. Laatutekijät jaetaan neljään osa-alueeseen: johtaminen ja hallinto, urheilutoiminta, seuran ihmiset sekä aineelliset resurssit.<sup>1</sup>

<sup>1</sup> [Kriteerit tarkemmin](#)

## 5.3 Kausi

### Kesäkausi

Kesäkausi kestää huhtikuusta lokakuuhun. Toiminta perustuu viikoittaisiin harjoituksiin.

Harjoituksia on kaksi viikossa. Kaikille ryhmille järjestetään harjoitus maanantaisin, ja junnuvalmennus-, nuorten harraste- sekä valmennusryhmille järjestetään harjoitus myös keskiviikkoisin. Näille ryhmille maanantain harjoituksessa painottuu vauhdikkuus ja keskiviikon harjoituksessa vaativuus. Lokakuussa järjestetään enää yksi harjoitus viikossa (maanantaisin), ja se on pimeä- tai yösuunnistusta. Pyöräsuunnistusryhmän harjoitusajankohdat vaihtelevat, ja harjoituksia järjestetään kerran kuukaudessa lumettomana aikana.

Harjoituksia ei välttämättä järjestetä tai ne voidaan järjestää poikkeuksellisenä päivänä esimerkiksi päällekkäisen kilpailun tai muun vastaavan esteen takia.

Nimenomaan lapsille ja nuorille järjestettyjen harjoitusten lisäksi myös torstaisin järjestettävät iltarastit toimivat taitoharjoituksina. Niillä ei kuitenkaan ole ohjausta, vaan kyse on omatoimisesti tehtävästä harjoituksesta. Säännöllisten viikkoharjoitusten lisäksi järjestetään testejä, leirejä sekä muita epäsäännöllisiä tapahtumia. Lisäksi Urhea-verkoston kuuluminen kasvattaa etenkin valmennusryhmän harjoitustarjontaa.

Kesällä vietetään noin kuukauden mittainen tauko juhannuksesta alkaen rastiviikkojen yli. Harjoitusten järjestäminen muina loma-aikoina (esimerkiksi pääsiäinen, syysloma) päätetään tapauskohtaisesti.

Kausi päättyy kaikkien ryhmien yhteiseen päätöstilaisuuteen, jossa muun muassa kerrataan kauden tapahtumia ja palkitaan lapsia, nuoria ja ohjaajia.

### Talvikausi

Talvikausi kestää marraskuusta maaliskuuhun. Kaikille ryhmille järjestetään maanantaisin saliharjoitus niin, että sisältö ja ajankohta vaihtelee ryhmäkohtaisesti.

Tammikuusta alkaen seuran järjestämät talvirastit muodostavat kaikenikäisille soveltuvan omatoimisen suunnistusharjoituksen. Lisäksi syksyllä on Urhea-yhteistyön kautta tarjolla viikoittaisia yöharjoituksia niin pitkään kuin lumiolosuhteet ne mahdollistavat.

Talvikaudella järjestetään myös kerran viikossa koko seuralle avoin kuntopiiri, johon myös lapset ja nuoret voivat osallistua.

Joulun aikana vietetään taukoa. Harjoitusten järjestäminen muiden lomien aikana päätetään tapauskohtaisesti.

Säännöllisten harjoitusten lisäksi järjestetään leirejä, testejä ja muita epäsäännöllisiä tapahtumia.

Leirit ja kilpailumatkat suunnataan usein kaikille ryhmille, vaikka välillä on syytä järjestää leirejä pienemmän kohdejoukon tarpeiden mukaisesti. Lisäksi epäsäännöllisiä yhteisiä harjoituksia pyritään järjestämään kauden aikana.

## 5.4 Nuorisotoiminnan mittarit

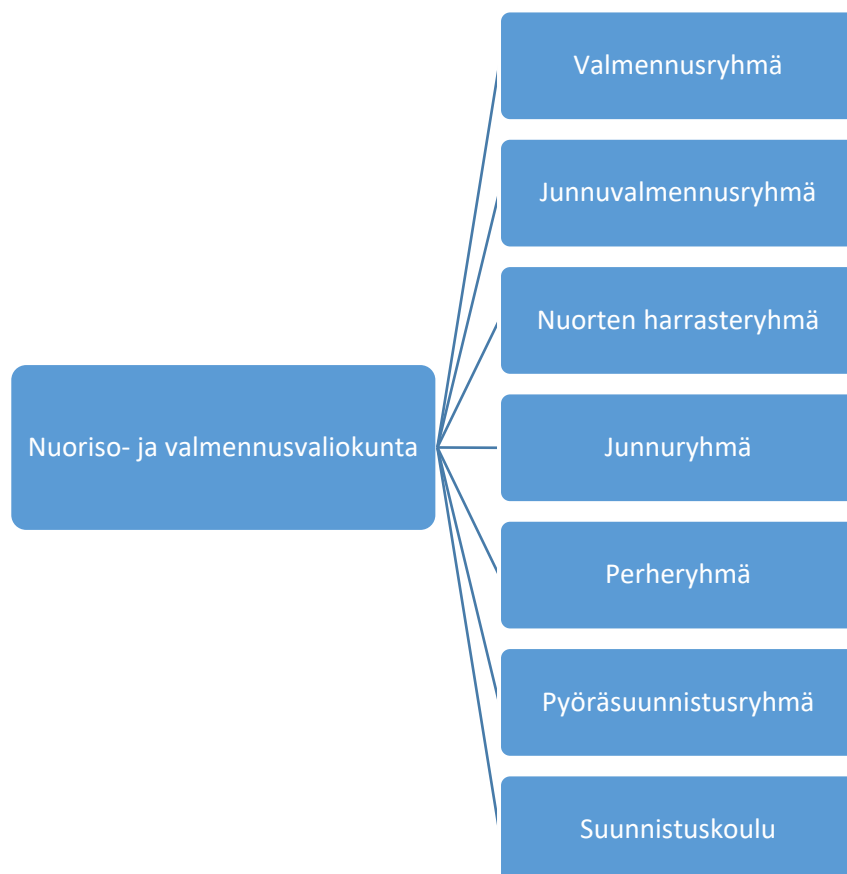
Nuorisotoiminnan mittarit:

1. Kilpailevien nuorten määrä (rankilistan mukaan)
2. Nuorten Jukolan sijoitus
3. Ykkösluokan suunnistajien määrä
4. Ryhmiin ilmoittautuvien määrä

Tavoitteet päätetään vuosittain ja kirjataan toimintasuunnitelmaan.

## 5.5 Organisaatio ja ryhmäjako

Nuorisotoiminnan organisaatio ja ryhmät on pelkistetty alla olevaan kaavioon.



Ympärivuotisia ryhmiä on viisi. Ryhmille määritetyt ikärajat ovat vain ohjeellisia.

Perheryhmässä on alle kouluikäiset voivat tutustua lajiin yhdessä omien huoltajiensa kanssa. Ryhmässä korostuu luonnossa liikkuminen ja yhdessä vanhempien kanssa harrastaminen, mutta samalla opetellaan suunnistuksen perusteita. Toiminta on ohjattua, mutta ryhmäläiset tarvitsevat oman huoltajan mukaan.

Junnuryhmän sekä Junnuvalmennusryhmän harjoitukset ovat suoraa suunnistusta vaihtelevissa maastoissa. Pääpaino on suunnistuksen perustaitojen syventämisessä kokonaisvaltaisesti. Ryhmäläisiä kannustetaan kilpailemaan, ja kilpailujen käytäntöjä opetellaan.

Junnuryhmässä noin 1.–5.-luokkalaiset lapset voivat kehittää taitojaan. Ryhmään tulevien pitäisi jo hallita lajin perustaidot, mutta esimerkiksi uskaltamista suunnistaa yksin ei vaadita. Tavoitteena on kehittää suunnistustaitoa ja innostaa ryhmäläiset suunnistukseen. Ryhmäläisiä kannustetaan kilpailemaan, mutta osallistua voi hyvin myös kilpailematta.

Nuorten harrasteryhmässä nuoret noin kuudesluokkalaisista alkaen voivat harrastaa suunnistusta omalla tasollaan. Ryhmä on tarkoitettu heille, jotka eivät valmentaudu tavoitteellisesti, mutta ryhmään voi kuulua riippumatta siitä, kilpaileeko vai ei. Tavoitteena on taidon ja kunnon kehittäminen sekä hyvä ryhmähenki.

Junnuvalmennusryhmä on tarkoitettu noin 5.–8.-luokkalaisille lapsille ja nuorille, jotka ovat jo suunnistaneet useita vuosia ja joille kilpaileminen on keskeinen osa harrastusta. Ryhmän tavoitteena on syventää taitoja ja kehittää kuntoa.

Valmennusryhmä on tarkoitettu tavoitteellisille nuorille noin 14-sarjasta pääsarjaan asti. Ryhmässä pyritään kehittämään suunnistustaidon kaikkia puolia sekä fyysistä kuntoa ja auttaa urheilijoita kohti omia tavoitteitaan. Menestyskriteerejä ei kuitenkaan ole. Valmennusryhmän jäsenillä on mahdollisuus laatia urheilijasopimus, joka velvoittaa mm. suunnittelemaan ja toteuttamaan ratoja lasten harjoituksiin tai iltarasteille. Sopimuksen tehneet saavat tukea mm. akatemiavalmennustoiminnan, maajoukkueiden toiminnan sekä Suunnistusliiton tai Suunnistavan Uudenmaan järjestämien leirien kustannuksiin.

Kesäkauden harjoitukset toteutetaan ryhmissä. Ryhmiä on käytännön syistä mahdollista myös yhdistää (erityisesti junnuvalmennus- sekä valmennusryhmät). Talvikauden harjoitusten ryhmäjako päätetään vuosittain erikseen, sillä ryhmävaihtoehtoja on tällöin tarjolla vähemmän.

Ympärivuotisten ryhmien lisäksi pyöräsuunnistusryhmä harjoittelee kerran kuukaudessa lumettomana aikana. Ryhmä on tarkoitettu pyöräsuunnistuksesta kiinnostuneille lapsille ja nuorille noin 10-vuotiaasta alkaen, eikä aiempaa lajikokemusta tarvita. Karttamerkkien kaltaiset suunnistuksen perustaidot pitäisi kuitenkin hallita. Pyöräsuunnistusryhmään kuuluvat voivat halutessaan olla mukana jossain muussakin ryhmässä.

Lisäksi keväällä järjestetään kurssimuotoinen suunnistuskoulu. Se on tarkoitettu alakouluikäisille lapsille, jotka haluavat aloittaa harrastuksen ja joilla ei vielä ole perustaitoja. Tavoitteena on opettaa perustaidot ja sytyttää suunnistuskipinä. Harjoituksissa tutustutaan muun muassa karttamerkkeihin, kartan väreihin, kompassiin, sprinttisuunnistukseen, rasti- ja tukireittiin sekä viestisuunnistukseen. Suunnistuskoulu toteutetaan 5–10 kerran pituisena kurssina, ja sen jälkeen harrastusta on mahdollista jatkaa muissa ryhmissä. Ensimmäiset kerrat toteutetaan omina harjoituksinaan ja viimeiset muiden ryhmien harjoitusten yhteydessä.

Ryhmiä vetävät seuran ohjaajat/valmentajat. Kuhunkin ryhmään nimetään tietyt ohjaajat, mutta tarvittaessa esimerkiksi poissaolotapauksissa ohjaajat voivat toimia muussakin kuin varsinaisessa ryhmässään. Kunkin ryhmän ohjaajista yksi nimetään vastuuvetäjäksi. Roolien sisältö on kuvattu jäljempänä. Kokonaisvastuu valiokunnan toiminnasta on valiokunnan vetäjällä.

Ilmoittautuminen ryhmiin avataan syksyllä noin kuukausi ennen talvikauden käynnistymistä. Ryhmiin voi ilmoittautua koko vuoden ajan. Käytännössä ilmoittautuminen toteutetaan Suomisport-palvelussa, ja ilmoittautumisen yhteydessä maksetaan myös ryhmämaksu.

Ennen ilmoittautumista harjoituksissa on mahdollista käydä kaksi kertaa kokeilemassa ilman maksuja. Tämä edellyttää yhteydenottoa ryhmän ohjaajiin, jotta ohjaajat saavat tiedon kokeilijasta ja kokeilija harjoituspaikasta ja muista tarpeellisista tiedoista. Ryhmien vaihtaminen kesken kauden on pääsääntöisesti mahdollista, mutta ne käsitellään tapauskohtaisesti.

Ryhmämaksujen suuruus päätetään ryhmäkohtaisesti vuosittain. Muissa ryhmissä kuin suunnistuskoulussa osallistuminen edellyttää myös jäsenmaksun maksamista. Ryhmä- ja jäsenmaksujen keskeinen sisältö:

- Ohjatut harjoitukset (tarjonta vaihtelee ryhmittäin)
- Omatoimisia harjoituksia
- Osallistumismaksut kaikkiin viesteihin
- Osallistumismaksut kotimaan kansallisiin kilpailuihin (pyöräsuunnistusryhmän tapauksessa ei kata muiden lajimuotojen kilpailuja)
- Seuratukea leireille (tarjonta vaihtelee ryhmittäin) ja kilpailumatkoihin
- Testejä (tarjonta vaihtelee ryhmittäin)
- Valmennustukea kilpailumenestyksen perusteella

Suunnistuskoulun maksu sisältää ohjattuja harjoituksia sekä mahdollisuuden omatoimisiin harjoituksiin (iltarastit).

Vuosittain päätettävä kausimaksu sisältää nuorisotoiminnan harjoituksineen, materiaaleineen ja ohjauksineen, seuratuon tiettyihin tapahtumiin sekä mahdolliset muut edut, joista valiokunnat ovat päättäneet. Leireistä ja kilpailumatkoista saatetaan veloittaa erikseen. Kausimaksu maksetaan ilmoittautumisen yhteydessä.

## 5.6 Harjoitukset

Kesäkauden kuhunkin harjoitukseen nimetään vastuuhenkilö, jonka vastaa suunnistusosuuden suunnittelemisesta, rastien viemisestä ja hakemisesta sekä tiedottamisesta ohjaajille niin, että he voivat toteuttaa harjoituksen ryhmälleen. Vastuuhenkilön tehtävänä on rekrytoida mahdollisesti tarvitsemansa apulaiset. Erityisen työläisiin harjoituksiin voidaan nimetä vastuuhenkilön sijaan useamman henkilön ryhmä.

Harjoitukset toteutetaan toimintaryhmien mukaisissa ryhmissä, ja ryhmien ohjaajat vastaavat työnjaostaan. Suunnistusosion lisäksi harjoitukset sisältävät alkulämmittelyn ja lopetuksen, ja näiden osien suunnittelemisen on kunkin ryhmän vastuulla.

Talvikaudella harjoitukset toteutetaan 2–4 ryhmässä, eli toimintaryhmiä yhdistetään. Kullekin ryhmälle nimetään kuhunkin harjoitukseen vastuuhenkilö, jonka tehtävänä on suunnitella ja toteuttaa harjoitus. Tarvittaessa voidaan nimetä useiden henkilöiden ryhmä.

Käytännössä ohjaajat saavat valita omat vastuuvuoronsa, ja yli jääneet vuorot jaetaan kokouksissa.

Suunnittelussa on syytä huomioida suuret ikä- ja taitotasoerot ryhmien välillä ja myös sisällä, eli harjoituksia pitää voida soveltaa monenlaisille osallistujille.

Harjoitusten ja muiden tapahtumien järjestämiseen yhteistyössä muiden seurojen kanssa suhtaudutaan positiivisesti. Tällä hetkellä SK Uuden kanssa tehdään säännöllistä yhteistyötä ja muiden seurojen kanssa on satunnaista yhteistyötä.

## 5.7 Toiminnan arviointi

Osallistujilta ja ohjaajilta pyritään keräämään palautetta kaikista harjoituksista, ja kynnys palautteen antamiseen pyritään pitämään matalana. Etenkin halutaan korostaa, että palautetta voi antaa milloin tahansa, mistä tahansa, miten tahansa ja kenelle tahansa, ja se välitetään eteenpäin asianosaisille.

Esitettyä palautetta käsitellään ja toimintaa arvioidaan ja kehitetään ohjaajapalavereissa.

Palautekyselyitä eri kohderyhmille pyritään toteuttamaan säännöllisesti.

## 5.8 Tiedotus

### **Kuukausitiedotteet**

Koko seuran jäsenistön tavoittavana tiedotuskanavana toimivat sähköpostitse lähetettävät kuukausitiedotteet, joiden lähettämisestä vastaa seuran sihteeri. Tiedotteet ovat ensisijainen tiedotuskanava koko seuraa koskevista asioista. Kuukausitiedotteisiin liitetään tarpeen mukaan myös merkittävät valmennusta ja nuorisoa koskevat asiat. Äkkinäisiin asioihin tiedotuskanava ei toimi.

### **Suomisport**

Suomisportia käytetään toimintaryhmien ilmoittautumiskanavana sekä kalenterina ja ilmoittautumisjärjestelmänä. Jokainen toimintaryhmä on Suomisportissa erillisenä ryhmänä, ja kutakin ryhmää koskevat tapahtumat lisätään ryhmän kalenteriin. Suomisport on siis kanava, josta voi selvittää tapahtumien ajat ja paikat. Tapahtumiin voi myös ilmoittautua (tai ilmoittaa, etteivät osallistu), ja osallistujien tulisi ilmoittautua kuhunkin harjoitukseen viimeistään 2–3 päivää etukäteen.

### **WhatsApp**

WhatsApp-ryhmiä käytetään nopeiden asioiden tiedottamiseen ja muistutuksiin. Sitä kautta lähetetään myös mahdolliset harjoituksiin liittyvät liitteet, sillä Suomisportin tapahtumiin ei voi lisätä liitteitä. WA-ryhmien määrä sekä rajaaminen päätetään vuosittain.

### **Nettisivut**

HyRan nettisivut toimivat etenkin tietopankkina, jonne on koottu muun muassa kuvaukset ryhmien toiminnasta ja muut potentiaalisia uusia harrastajia kiinnostavat tiedot. Lisäksi nettisivujen keskustelupalstalla tiedotetaan yleisluontoisista asioista, jotka usein edellyttävät reagointia tai ilmoittautumista ja koskevat koko seuraa. Esimerkiksi leireistä ja vastaavista tapahtumista voidaan tiedottaa keskustelupalstan kautta. Merkittävät asiat uutisoidaan myös kuukausitiedotteissa.

## Sosiaalinen media

Seuran sosiaalisen median kanavia (erityisesti Facebook ja Instagram) käytetään ensisijaisesti markkinointiin: toiminnan ja mukavan tunnelman esittelyyn sekä tapahtumien markkinointiin. Harkinnan mukaan voidaan käyttää myös maksettua mainontaa. Somekanavia ei käytetä varsinaisesti sisäiseen tiedottamiseen (tapahtumamainokset voivat kuitenkin tavoittaa jäseniäkin), mutta ulkoiseen viestintään se on tärkeä keino, sillä sitä kautta saattaa tavoittaa myös sellaisia henkilöitä, joita muut kanavat eivät tavoita.

## Aamuposti

Paikallislehti Aamuposti soveltuu ennen kaikkea ulkoiseen viestintään ja näkyvyyden lisäämiseen paikallistasolla. Aamuposti on yleensä julkaissut seuran kirjoittamat ja lähettämät uutiset. Tärkeistä tapahtumista tai saavutuksista pyritään laatimaan juttu Aamupostille, ja harkitaan tapauskohtaisesti, mitkä tapahtumat kiinnostavat laajempaa yleisöä.

## 5.9 Roolit

### Nuorisopäällikkö

Nuoriso- ja valmennuspäällikkö (nuoriso- ja valmennusvaliokunta) vastaa valiokunnan toiminnasta. Vastuualue kattaa esimerkiksi seuraavat:

- Valiokunnan kokousten vetäminen
- Budjetin, toimintasuunnitelman ja toimintakertomuksen valmistelu
- Valiokunnan edustaminen johtokunnassa
- Valiokunnan kustannusten hyväksyminen
- Kokonaisvastuu valiokunnan toiminnasta ja sen kehittämisestä

### Ryhmän vastuuohjaaja

Ryhmän vastuuohjaaja toimii oman ryhmänsä ”tiiminvetäjänä”. Ryhmän vastuuohjaajan tehtäviä:

- Ryhmän toiminnan suunnitteleminen, organisoiminen ja koordinoiminen yhdessä ryhmän muiden ohjaajien kanssa
- Ryhmää koskeviin tiedusteluihin vastaaminen
- Vastuu pelisääntökeskustelujen käymisestä
- Huolehtiminen, että ryhmästä on aina riittävästi ohjaajia paikalla harjoituksissa
- Kokonaisvastuu ryhmän toiminnasta ja sen kehittämisestä

### Ohjaajat/valmentajat

Seuran ohjaajilla ja valmentajilla on keskeinen osuus lasten ja nuorten toiminnan järjestämisessä. Seura tarjoaa ohjaajille/valmentajille ilmaisen osallistumisen kaikkiin Suunnistusliiton koulutuksiin.

Suuri osa ryhmien ohjaajista/valmentajista on käynyt Suunnistusliiton koulutuksen, mutta ohjaajana on mahdollista toimia ilman koulutustakin.

Ohjaajien ja valmentajien tehtäviä:

- Osallistuminen oman ryhmän toiminnan suunnitteluun, organisoimiseen ja koordinoimiseen
- Osallistuminen päätöksentekoon valiokunnan kokouksissa
- Osallistuminen harjoitusten, leirien ja muiden tapahtumien suunnitteluun ja toteuttamiseen (vastuunjako sovitaan yhteisesti)

Harjoituksissa ohjaajat jakavat vastuut ryhmäkohtaisesti sopimallaan tavalla. Harjoituksiin liittyviä tehtäviä:

- Suunnittelu (mm. alkuverryttely, suunnistusosuuden ohjeistus, palaute ja lopetus)
- Ohjaustehtävien jakaminen ohjaajien ja mahdollisten huoltajien tai muiden apuohjaajien kesken
- Maasto-ohjaaminen
- Läsnaolijoiden tarkistaminen ja kirjaaminen
- Kaikkien turvallisesta maaliin pääsemisestä huolehtiminen
- Mahdollisesti GPS-laitteiden koordinointi

Nuorten harrasteryhmän, junnuvalmennusryhmän ja valmennusryhmän suunnistajia voidaan käyttää mahdollisuuksien mukaan nuorempien apuohjaajina. Mikäli seuralla on kesätyöntekijöitä, heitäkin voidaan käyttää apuna harjoituksissa.

#### **Suunnistusharjoituksen vastuuhenkilö**

Harjoituksen vastuuhenkilö on päävastuussa harjoituksen suunnittelusta:

- Suunnistusharjoituksen suunnittelu
- Harjoituksen ohjeistaminen muille ohjaajille
- Rastien ja mahdollisten muiden välineiden vieminen maastoon ja hakeminen pois tai näiden koordinointi
- Karttojen toimittaminen tulostettaviksi

Nuorten harrasteryhmän, junnuvalmennusryhmän ja valmennusryhmän suunnistajia voidaan käyttää mahdollisuuksien mukaan nuorempien harjoitusten suunnitteluun.

#### **Suunnistuskoulun rehtori**

Hyvinkään Rasti järjestää vuosittain huhti-kesäkuussa kurssimuotoisen suunnistuskoulun suunnistuksen aloittelijoille. Suunnistuskoulun jälkeen suunnistuskoululaiset jatkavat toimintaansa muiden ryhmien mukana nuorison harjoituksissa. Suunnistuskoulun rehtori vastaa Hyvinkään Rastin suunnistuskoulun toiminnasta kevään opetuskertojen osalta:

- vastaa suunnistuskoulun toimintamallin suunnittelusta, kehittämisestä ja toteutuksesta opetuskertojen osalta
- organisoii opetuskertojen käytännön toteutuksen yhteistyössä nuorisopäällikön kanssa
- valmistelee opetuserroilla tarvittavat materiaalit ja ohjeistaa ohjaajat tehtäviin
- vastaa suunnistuskoulun opetuskertoihin liittyvästä tiedottamisesta lasten vanhemmille
- vastaa suunnistuskoulun markkinoinnista yhdessä nuorisopäällikön kanssa

### **5.10 Päätöksenteko**

Keskeiset päätökset tehdään valiokunnan kokouksissa, joita pidetään suurin piirtein kuukausittain läpi vuoden. Kokouksissa mm. suunnitellaan toimintamuotoja ja toiminnan markkinointia, käsitellään

palautetta, arvioidaan tapahtumien ja toimintamuotojen onnistumista, laaditaan kalenterirungot ja tarkemmat viikko-ohjelmat sekä jaetaan vastuut. Kuka tahansa ohjaaja tai valmentaja voi esittää asioita palaverin asialistalle. Tapahtumien ja ryhmien vastuuhenkilöt alustavat vastuullaan olevat asiat.

### **Valiokunnan palaverien vuosirunko**

Alkuvuosi (tammi-maalis)

- Kesäkauden viikko-ohjelma
- Suunnistuskoulun toteutus
- Seuraavan vuoden salivuorojen haku

Alkukesä (huhti-kesä)

- Talvikauden arviointi

Loppukesä (heinä-syys)

- Suunnistuskoulun arviointi
- Talvikauden toteutus: harjoitukset ja ryhmäjaot

Loppuvuosi (loka-joulu)

- Kesäkauden arviointi
- Seuraavan vuoden kesäkauden toteutus: harjoitukset ja ryhmäjaot
- Seuraavan vuoden kalenterirunko ja päätapahtumat
- Talvikauden viikko-ohjelma
- Päätäjäiset

## **5.11 Palkitseminen**

Palkitseminen keskitetään kauden päättäjäisiin. Niissä palkitaan seuraavasti:

- Ryhmäkohtaiset palkinnot (ryhmät valitsevat kriteerinsä itse)
- Vuoden suoritus
- Vuoden perhe
- Vuoden ohjaaja
- Vuoden juniorisuunnistaja
- Vuoden juniorihiihtosuunnistaja
- Vuoden junioripyöräsuunnistaja
- Mahdolliset muut ohjaajien päättämät palkinnot

Lisäksi palkitaan kilpailuissa menestyneet lapset/nuoret valmennusrahataulukon mukaisesti, ykkösluokan suunnistajat sekä rankin ykköseksi sijoittuneet nuoret. Menestyneiden saamaa valmennusrahaa voi käyttää seuran maksuihin (esimerkiksi leirien omavastuut). Kaikille kauden toimintaan osallistuneille lapsille/nuorille ja ohjaajille jaetaan muistopalkinto.

Ryhmän ohjaajat valitsevat ryhmäkohtaisten palkintojen saajat ja junnuvalmennus- ja valmennusryhmien ohjaajat ryhmistä riippumattomien koskevien palkintojen saajat.

## 5.12 Pelisäännöt

Ohjaajat/valmentajat laativat vuosittain pelisäännöt, jotka koskevat kaikkia ryhmissä olevia lapsia/nuoria sekä ohjaajia/valmentajia. Lisäksi kukin ryhmä laatii itselleen pelisäännöt. Säännöt laaditaan ensisijaisesti kauden avaavan leiripäivän yhteydessä ryhmäkohtaisesti, jos leirin aikataulu ja tilat mahdollistavat sen.

Kaikkia toimintaan osallistuvia koskevat pelisäännöt:

### **Yleistä**

Harjoitukset, leirit ja muut tapahtumat merkitään ennakkoon Suomisporttiin, jonka kautta urheilijat ja valmentajat/ohjaajat ilmoittavat osallistumisestaan. Harjoituksiin ilmoittaudutaan viimeistään kaksi päivää ennen tapahtumaa. Myös poissaolot merkitään toiminnan suunnittelua ja järjestelyjä varten.

Jokainen toimintaan osallistuva ylläpitää ja kehittää omalta osaltaan hyvää ja yhteisöllistä seurahenkeä. Viesteissä joukkueen toivotaan olevan paikalla koko viestin ajan kannustamassa oman joukkueen ja seuran urheilijoita.

Jokainen osallistuja sitoutuu kaikissa tapahtumissa noudattamaan ohjeita ja yhteistä aikataulua.

Toiminnassa noudatetaan hyviä käytöstapoja ja kunnioitetaan luontoa. Kielenkäyttö pidetään kaikissa tilanteissa asiallisena. Toiminnassa ei hyväksytä päihteitä.

### **Urheilijat**

Tule harjoituksiin ajoissa ja varustaudu harjoituksen mukaisesti. Laita varusteet valmiiksi ennen harjoituksen alkua.

Kuuntele valmentajan/ohjaajan ohjeita ja toimi reippaasti ohjeiden mukaisesti. Tarvittaessa kysy lisäohjeistusta tai neuvoa valmentajilta/ohjaajilta.

Tuo valmentajan/ohjaajan tietoon mahdolliset rajoitteet omassa tekemisessäsi.

Ota kaikki osallistujat huomioon, älä häiritse muiden keskittymistä ja anna kaikille harjoitusrauha. Ole kohtelias ja kannustava seurakavereitasi kohtaan. Kunnioita valmentajia/ohjaajia ja heidän tekemiään suunnitelmia. Urheilijat toimivat esimerkkinä nuoremmille ja toisille urheilijoille.

### **Valmentajat/ohjaajat**

Tutustu etukäteen harjoituksen sisältöön, ole ajoissa ja tee tarvittavat ennakkovalmistelut ajoissa. Sopikaa etukäteen vastuunjaosta.

Anna urheilijoille selkeät ohjeet harjoituksen sisällöstä ja toteutuksesta.

Kunnioita urheilijoita, ota huomioon tasoerot ja kannusta jokaista oppimaan sekä kehittymään.

Palautteen antamisessa pyritään positiiviseen palautteeseen ja keskitytään harjoituksen teeman mukaisiin asioihin.

## **Vanhemmat**

Anna valmentajille/ohjaajille ja urheilijoille työrauha.

Jos lähdet oman lapsesi kanssa metsään kuuntele valmentajien/ohjaajien ohjeet ja pyri mahdollisuuksiesi mukaan tukemaan lastasi ohjeiden mukaan.

Tarvittaessa keskustele asioista etukäteen tai anna palautetta rakentavasti jälkikäteen.

Noudata yhteisiä aikatauluja. Tarvittaessa kysy lisätietoja tai sovi kimppakyydeistä WhatsApp-ryhmän kautta tai suoraan valmentajilta tai muilta vanhemmilta.

Valmentajat/ohjaajat voivat tarvita apuasi toiminnan järjestämisessä. Ole aktiivinen ja tarjoa mahdollisuuksiesi mukaan apua.

## **Joukkuevalinnat**

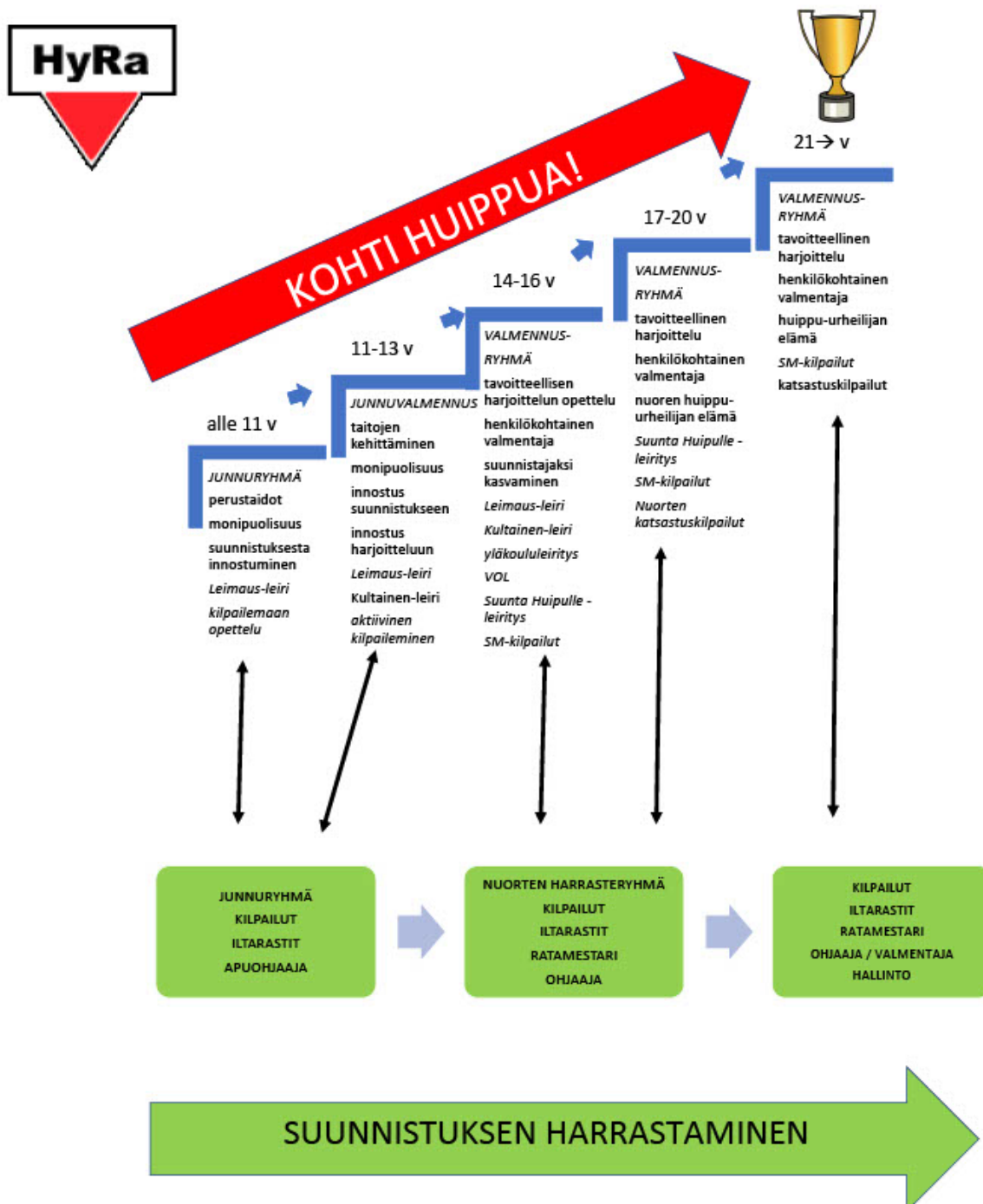
Valmentajat / ohjaajat valitsevat viestijoukkueet viestihalukkuuden määräaikaan mennessä ilmoittaneista seuraaviin periaatteisiin nojautuen:

- Suunnistusliiton alaisten kilpailuiden sekä KLL:n kilpailuiden kaikkien sarjojen ykkösjoukkueet tehdään viestin rajoitukset huomioiden kilpailullisesti mahdollisimman hyväksi.
- Kaikille viestihalukkuuden ilmoittaneille pyritään saamaan joukkue.
- Valinnoissa painotetaan harjoituksissa osoitettua suunnistusosaamista, yleistä menestystä kansallisen tason kilpailuissa ja aikaisemmissa viesteissä. Vanhemmilla urheilijoille voidaan järjestää erillisiä katsastuskilpailuja/-tapahtumia.

## **Toiminta rikottaessa pelisääntöjä**

- Keskustelu
- Paikalta poistaminen
- Keskustelu vanhempien kanssa

## 5.13 Suunnistajan polku



## 5.14 Lasten ja nuorten harjoitusten turvallisuusohjeistus

Turvallisuusohjeistuksen tarkoitus on taata lapsille ja nuorille mahdollisimman turvalliset olosuhteet seuramme harjoituksissa. Jokainen lapsi ja nuori osallistuu toimintaamme omalla vastuullaan ikänsä edellyttämällä tavalla, mutta toiminnan järjestäjinä tehtävänä on luoda sellainen harjoitusympäristö, jossa lapset ja nuoret voivat ja uskaltavat harrastaa lajiamme turvallisesti.

Turvallisuutta koskevia asioita on otettava huomioon jo harjoitusta suunniteltaessa sekä sen aikana. Myös mahdollisiin turvallisuutta uhkaaviin tilanteisiin on syytä varautua ennakolta, jotta mahdollisen tilanteen sattuessa osaamme toimia ripeästi ja oikein. Seuraavassa on käyty läpi tärkeimpiä huomioon otettavia turvallisuusasioita harjoituksen suunnittelussa, harjoituksen ohjauksessa ja varautumisessa turvallisuutta uhkaaviin tilanteisiin.

### Harjoituksen suunnittelussa huomioon otettavia turvallisuusasioita:

- Harjoitusmaasto valitaan lasten ja nuorten taitotasoon sopivaksi ja turvallisiksi. Mikäli harjoitus joudutaan viemään optimaalista vaativampiin maastoihin, varmistetaan turvallisuus muilla keinoin (esim. riittävä ohjaus harjoituksessa, viitoitukset).
- Vaaralliset maastonkohdat kierretään ratasuunnittelulla tai turvallisuus varmistetaan muilla keinoin (esim. ohjaaja valvomassa turvallisuutta paikalla).
- Harjoituksen suunnittelija ohjeistaa ja neuvoo ohjaajat ja valmentajat etukäteen, mikäli harjoituksessa on erityisiä turvallisuuteen liittyviä asioita huomioitavana. Esim. paikat, joissa tarvitaan ohjaaja valvomaan turvallisuutta.

### Harjoituksen ohjauksessa huomioon otettavia turvallisuusasioita:

- Ohjaaja tietää, keitä lapsia ja nuoria on harjoituksessa mukana: lapset kirjataan metsään lähtiessä ja metsästä palatessa. Lapset ja nuoret ohjeistetaan ilmoittautumaan ohjaajalle metsästä palatessa.
- Ohjaajat tuntevat lapset ja nuoret riittävän hyvin, jotta tietävät, millaisia tehtäviä kullekin voi antaa (esim. saattajan tarve harjoituksissa).
- Lapsille ja nuorille kerrotaan ohjeet erityistä turvallisuutta vaativista maastonkohteista (esim. tien ylitys tietystä kohtaa, ohjaaja opastamassa).
- Seuran ohjaajilla on ensiapukasseja (4 kpl), jotka pidetään mukana harjoituksissa.
- Lasten vanhemmat ovat tarvittaessa tavoitettavissa. Kaikilla ohjaajilla on pääsy Suomisport-järjestelmään oman ryhmänsä yhteystietoihin. Muutamalla henkilöllä on pääsy jäsenrekisteriin, jossa on kaikkien jäsenten yhteystiedot.

### Varautuminen turvallisuutta uhkaaviin tilanteisiin:

- Pieniin tapaturmiin (nyrjähdyksiin, haavoihin ja eläinten puremiin) on varauduttu ensiapulaukulla, joka sisältää kylmäpusseja, laastareita ja sidostarpeita sekä kyypakkauksen. Ohjaaja tiedottaa tapahtuneesta vanhempia ja ohjaa tarvittaessa jatkohoitoon.
- Sairauskohtauksissa annetaan kykyjen ja taitojen mukainen ensiapu. Ohjaaja tiedottaa tapahtuneesta vanhempia ja ohjaa tarvittaessa jatkohoitoon. Vakavissa tapauksissa hälytetään apua paikalle numerosta 112. Ohjaajalla on tiedossa harjoituspaikka, jotta pystyy opastamaan hälytysneuvot paikalle.
- Lapsen tai nuoren eksyminen: mikäli lapsi tai nuori ei ole palanut metsästä kohtuullisessa ajassa, kokoaa ohjaaja pienryhmiä, jotka suorittavat maastossa etsintöjä lapsen tai nuoren oletetulla kulkemissuunnalla. Ellei etsintä tuota tulosta, katoamisesta ilmoitetaan hätänumeroon 112 sekä lapsen tai nuoren vanhemmille.

## 6 Tietosuojakäytännöt

Hyvinkään Rasti ry  
(Jäljempänä ”seura” tai ”me”)

Toimimme rekisterinpitäjänä niille henkilötiedoille, joita keräämme jäsenistämme, kilpailujen sekä iltarastien osallistujista taikka muista sellaisista rekisteröidyistä, joilla on toimintaamme muu asiallinen yhteys. Rekisterinpitäjänä olemme vastuussa näistä meille annetuista henkilötiedoista ja niiden käsittelystä. Tietosuojassa kyse on luottamuksesta, ja yksityisyytesi sekä henkilötietojesi suojaaminen on meille ensiarvoisen tärkeää. Sen vuoksi keräämme henkilötietojasi vain niissä määrin, kuin tarvitsemme niitä ylläpitääksemme ja hoitaaksemme jäsen- tai asiakassuhdettamme tai muuta niihin verrattavaa suhdettamme. Tässä tietosuojakäytännössä on käsitelty niitä periaatteita, joita noudatamme henkilötietoja käsitellessämme.

### 6.1 Yhteyshenkilö henkilötietojen käsittelyä koskevissa asioissa

Puheenjohtaja Hyvinkään Rasti ry puheenjohtaja@hyvinkaanrasti.fi  
Yhteystiedot löytyvät verkko-osoitteesta  
<http://www.hyvinkaanrasti.fi/seurainfo/yhteystiedot/>

### 6.2 Henkilötietojen käyttötarkoitukset

#### 6.2.1. Jäsenrekisteri

Henkilötietoja käsitellään rekisteröidyn suostumuksen taikka seuran ja jäsenen välisen jäsen-suhteen taikka muun asiallisen yhteyden perusteella, jolloin lainmukainen käsittelyperuste on rekisterinpitäjän oikeutettu etu, etenkin seuraaviin käsittelyn tarkoituksiin:

- Jäsenyyksien ylläpito
- Kilpailutoiminnan toteuttaminen
- Valmentaja-, ratamestari- ja urheilijalisenssitietojen ylläpito
- Irma-palvelun tiedot (Suomen Suunnistusliitto)
- Suomisport-palvelun tiedot
- Tulospalvelun ylläpito ja tilastojen julkaisu
- Vakuutustietojen välittäminen vakuutusyhtiölle
- Varustevälitys
- Sähköinen jäsenviestintä (mm. kuukausitiedote, nimenhuudon tms. viestit)
- Hyvinkään Rastin keskustelufoorumi
- Analysointi ja tilastointi
- Asiakaspalvelun ja toiminnan toteuttaminen sekä kehittäminen
- Seuran kotisivuilla tai tiedotusvälineissä julkaistavat uutiset
- Palkitsemiset
- Seuran esittely- ja markkinointitilaisuudet

#### 6.2.2 Asiakasrekisteri

Henkilötietoja käsitellään perustuen rekisteröidyn suostumukseen, rekisteröidyn ja seuran välillä solmitun sopimuksen, taikka seuran ja asiakkaan välisen asiakas-, asiointi- tai sidosryhmäsuhteen tai muun asiallisen

yhteyden perusteella, jolloin lainmukainen käsittelyperuste on rekisterinpitäjän oikeutettu etu, etenkin seuraaviin käsittelyn tarkoituksiin:

- Kohdennettu sähköinen suoramarkkinointi
- Asiakassuhteen hoitaminen ja kehittäminen
- Analysointi ja tilastointi
- Tarjoukset, ostaminen ja palvelun toteuttaminen
- Sisällöt ja niiden personointi

## 6.3 Käsiteltävät henkilötietojen ryhmät

### 6.3.1 Jäsenrekisteri

Käsitlemme rekisteröidystä seuraavia käyttötarkoituksen kannalta tarpeellisia henkilötietoja tai henkilötietojen ryhmiä:

- yhteystiedot, kuten nimi, osoite, puhelinnumerot, sähköpostiosoitteet,
- rekisteröitymistiedot, kuten käyttäjätunnus, nimimerkki, salasana ja muu mahdollinen yksilöivä tunnus,
- demografiatiedot, kuten ikä, sukupuoli ja äidinkieli,
- mahdolliset luvat ja suostumukset
- jäsenuhdetta koskevat tiedot, kuten laskutus- ja maksutiedot, tuote- ja tilaustiedot, tieto vanhempainvastuunkantajasta
- kilpailutilastot
- palkan- ja palkkionmaksuun liittyvät yksilöivät tiedot, kuten henkilötunnus
- vakuutuksiin liittyvät yksilöivät tiedot, kuten henkilötunnus
- seuran ja henkilön kilpailutoimintaan liittyvät tiedot sekä muut asiakkaan suostumuksella kerätyt tiedot, kuten henkilön kuva

### 6.3.2 Asiakasrekisteri

Käsitlemme rekisteröidystä seuraavia käyttötarkoituksen kannalta tarpeellisia henkilötietoja tai henkilötietojen ryhmiä:

- yhteystiedot, kuten nimi, osoite, puhelinnumerot, sähköpostiosoitteet,
- rekisteröitymistiedot, kuten käyttäjätunnus, nimimerkki, salasana ja muu mahdollinen yksilöivä tunnus,
- demografiatiedot, kuten ikä, sukupuoli ja äidinkieli,
- työnantajayrityksen nimi, osoite ja y-tunnus,
- asiakassuhdetta koskevat tiedot, kuten laskutus- ja maksutiedot, tuote- ja tilaustiedot, arvonta- ja kilpailuvastaustiedot sekä peruutustiedot

## 6.4 Säännönmukaiset tietolähteet

### 6.4.1 Jäsenrekisteri

- jäseneltä itseltään suoraan järjestelmään, sähköpostitse, puhelimitse, lomakkeella, mobiilisovelluksen kautta, tai muulla vastaavalla tavalla,
- rekisterinkäsittelijän (esim. seurakäyttäjän, seuran sihteerin) tai toimihenkilön syöttäminä
- evästeiden tai muiden vastaavien tekniikoiden avulla
- Suomen Suunnistusliiton rekistereistä ja kilpailujärjestelmistä

Henkilötietoja voidaan kerätä ja kerättyjä henkilötietoja päivittää myös henkilötietoja koskevia palveluja tarjoavilta viranomaisilta ja yrityksiltä, kuten yhteystietojen päivityspalveluja tarjoavilta viranomaisilta tai yrityksiltä, esimerkiksi:

- VRK/Väestötietojärjestelmästä, Postin osoitetietojärjestelmästä, puhelinyhtiöiden yhteystietorekistereistä ja muista vastaavista yksityisistä ja julkisista rekistereistä

#### 6.4.2 Asiakasrekisteri

- rekisteröidyltä itseltään internetin kautta, sähköpostitse, puhelimitse, lomakkeella, tai muulla vastaavalla tavalla,
- seuran jäsenrekisteristä,
- seuran käyttämän lipunvälittäjän lipunmyynti- ja kulunvalvontajärjestelmästä,
- erilaisten markkinointitoimenpiteiden ja -kampanjoiden sekä muiden vastaavien toimenpiteiden yhteydessä suoraan rekisteröidyltä

Henkilötietoja voidaan kerätä ja kerättyjä henkilötietoja päivittää myös yhteistyökumppaneiltamme sekä henkilötietoja koskevia palveluja tarjoavilta viranomaisilta ja yrityksiltä, kuten yhteystietojen päivityspalveluja tarjoavilta viranomaisilta tai yrityksiltä, esimerkiksi:

- VRK/Väestötietojärjestelmästä, Postin osoitetietojärjestelmästä, puhelinyhtiöiden yhteystietorekistereistä ja muista vastaavista yksityisistä ja julkisista rekistereistä

### 6.5 Tietojen säilytysaika

Säilytämme käyttäjän tietoja vain niin kauan kuin on tarpeen yllä kohdassa 2 määriteltyjen tarkoitusten toteuttamiseksi kulloinkin voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

Kun käyttäjän asiakassuhde tai muu henkilötietojen käsittelyperuste on päättynyt, käyttäjän henkilötiedot poistetaan jäsenrekisteristä ja muutetaan sellaiseen muotoon, ettei tiedon kohde ole niistä enää tunnistettavissa.

Voimme kuitenkin olla velvoitettuja säilyttämään joitakin käyttäjän henkilötietoja noudattaaksemme kirjanpito- tai muuta pakottavaa lainsäädäntöä myös asiakassuhteen tai muun henkilötietojen käsittelyperusteen päättymisen jälkeen.

### 6.6 Henkilötietojen käsittelijät

Rekisterinpitäjän työntekijät sekä seuran johtokunnan jäsenet, seuran sihteeri, seuran kilpailusihteeri, ryhmien vastuuvetäjät sekä seuran taloudenhoitaja voivat käsitellä henkilötietoja voimassa olevan tietosuojalainsäädännön mukaisesti. Voimme myös ulkoistaa henkilötietojen käsittelyn osittain kolmannelle osapuolelle, jolloin takaamme sopimusjärjestelyin, että henkilötietoja käsitellään kulloinkin voimassa olevan tietosuojalainsäädännön mukaisesti ja muutoin asianmukaisesti tässä tietosuojakäytännössä esitetyllä tavalla.

Henkilön ilmoittautuessa tapahtumaan, toimintaryhmään tms. tarvittavat tiedot voidaan luovuttaa tietoja tarvitseville henkilöille / tapahtuman tai ryhmän vastuhenkilöille.

### 6.7 Tietojen siirto EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Tietoja ei siirretä säännönmukaisesti EU:n ja Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

## 6.8 Säännömukaiset tietojen luovutukset

Emme myy tai vuokraa rekisteröidyn henkilötietoja kolmansille osapuolille. Luovutamme tietoja kolmansille osapuolille vain seuraavissa tapauksissa.

- Voimme luovuttaa käyttäjän henkilötietoja toimivaltaisten viranomaisten tai muiden tahojen esittämien vaatimusten edellyttämällä, kulloinkin voimassa olevaan lainsäädäntöön perustuvalla, tavalla.
- Voimme luovuttaa tietoja tilastollista, tieteellistä tai historiallista tutkimusta varten edellyttäen, että tiedot on muutettu sellaiseen muotoon, että tiedon kohde ei enää ole niistä tunnistettavissa.
- Jos käyttäjä on erikseen antanut suostumuksensa seuran yhteistyökumppaneiden sähköiseen suoramarkkinointiin, voidaan käyttäjän tietoja luovuttaa tarkoin valituille yhteistyökumppaneille markkinointitarkoituksiin.
- Tilastot/Hakemukset (mm. Hyvinkään kaupunki, Suunnistusliitto, Suunnistava Uusimaa tms.)

## 6.9 Rekisteröidyn oikeudet

### Tietojen tarkastus- ja oikaisuoikeus

Rekisteröidyllä on oikeus tarkistaa, mitä häntä koskevia tietoja rekisteriin on talletettu. Tarkastuspyyntö tulee lähettää kirjallisesti ja allekirjoitettuna osoitteeseen:

Hyvinkään Rasti ry Yhteystiedot löytyvät verkko-osoitteesta

<http://www.hyvinkaanrasti.fi/seurainfo/yhteystiedot/>

Rekisteröidyllä on oikeus vaatia virheellisen tiedon korjaamista ilmoittamalla siitä kirjallisesti yllä olevaan postiosoitteeseen tai sähköpostitse puheenjohtaja@hyvinkaanrasti.fi.

### Kielto-oikeus

Rekisteröidyllä on oikeus kieltää rekisterinpitäjää käsittelemästä häntä itseään koskevia tietoja suoramainontaan, etämyyntiin tai muuhun suoramarkkinointiin sekä mielipide- ja markkinatutkimukseen ilmoittamalla siitä kirjallisesti yllä olevaan postiosoitteeseen tai sähköpostitse puheenjohtaja@hyvinkaanrasti.fi.

### Oikeus poistaa tiedot

Rekisteröidyllä on oikeus vaatia rekisterinpitäjää poistamaan hänen tietonsa rekisterinpitäjän markkinointirekisteristä ilmoittamalla siitä kirjallisesti yllä olevaan postiosoitteeseen tai sähköpostitse puheenjohtaja@hyvinkaanrasti.fi.

### Oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen

Rekisteröidyllä on oikeus vaatia rekisterinpitäjää siirtämään hänen tietonsa yleisesti käytössä olevassa siirtomuodossa toiseen järjestelmään. Oikeus koskee vain tietoja, jotka rekisteröity on itse toimittanut. Tietojen siirtopyynnöstä tulee ilmoittaa kirjallisesti yllä olevaan postiosoitteeseen tai sähköpostitse puheenjohtaja@hyvinkaanrasti.fi.

### Oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle

Rekisteröidyllä on aina oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle tavasta, jolla käsittelemme rekisteröidyn henkilötietoja. Valitus tehdään toimivaltaisen viranomaisen ohjeistamalla tavalla suoraan toimivaltaiselle viranomaiselle, joka Suomessa on tietosuojavaltuutettu.

## 6.10 Rekisterin suojauksen periaatteet

### Manuaalinen aineisto:

Tapahtumakohtaisia nimi- ja yhteystietolistoja voidaan tulostaa tapahtuman järjestäjän käyttöön tapahtuman ajaksi, minkä jälkeen tulosteet hävitetään, ellei listoilla ole pidempää säilytysvelvoitetta. Tulostettu henkilötietoja sisältävä aineisto säilytetään lukituissa tiloissa ja hävitetään asianmukaisesti säilytysvelvoiteajan päätyttyä.

### ATK:lla käsiteltävät tiedot:

Internetin kautta liittyessä annettavat henkilötiedot ilmoitetaan suojatun tietoverkkoyhteyden kautta. Rekisterin käyttöön tarvitaan käyttäjätunnus ja salasana. Seuran jäsenrekisterivastaava myöntää ja valvoo käyttöoikeuksia. Tunnukset annetaan vain niitä toiminnan kannalta välttämättä tarvitseville. Erostaan ilmoittaneen ja erotetun jäsenen henkilö- ja yhteystiedot poistetaan rekisteristä

## 7 Periaatteet alaikäisten henkilökohtaisen koskemattomuuden turvaamiseksi

### Alaikäisten turvallisuutta koskevia käytäntöjä

- Häirinnästä, epäasiallisesta käytöksestä tai muista ongelmista voi olla yhteydessä keneen tahansa ohjaajaan/valmentajaan tai muuhun aikuiseen, jolla on vastuu toimia ohjeissa myöhemmin kuvatulla tavalla
- Kaikkia nuorisotoimintaan osallistuvia koskevissa pelisäännöissä kielletään epäasiallinen käytös
- Lasten ja nuorten parissa säännöllisesti toimivien ohjaajien/valmentajien edellytetään esittävän rikosrekisteriotteet vuosittain. Valmennusvastaava esittää omansa puheenjohtajalle ja muut valmennusvastaavalle.
- Kaikki seuran toiminta on päihteetöntä

### Häirintää ehkäisevän ilmapiirin vahvistaminen

- Pidetään kynnys palautteen antamiseen matalana, kuunnellaan ja kerätään palautetta ja huomioidaan saatu palaute
- Keskustellaan asiasta seuran sisällä, sisäistetään asian merkitys
- Seurahenkeä vahvistavia tapahtumia järjestetään säännöllisesti
- Pidetään toiminta avoimena niin, että esimerkiksi vanhemmilla on mahdollisuus nähdä, miten harjoitukset käytännössä järjestetään
- Puututaan kiusaamiseen ja muihin mahdollisiin lieveilmiöihin poikkeuksetta
- Julkaistaan nämä käytännöt kaikkien seuralaisten ja heidän perheenjäsentensä saataville
- Tiedotetaan käytännöistä
- Tiedotetaan, miten toimia kohdatessaan epäasiallista käytöstä

### Toimenpiteet häirintä- tai hyväksikäyttötapausta epäiltäessä

1. Ennaltaehkäisy
  - Toimenpiteitä on kuvattu edellä
2. Väärinkäytösepäilyihin puuttuminen
  - Epäasiallista käytöstä todistettaessa siihen puututaan saman tien
  - Jos tilanne ei ratkea keskustelemalla tai kyse on vakavasta tapauksesta, raportoidaan tapaukset eteenpäin
3. Väärinkäytösepäilyilmoitusten vastaanotto
  - Kaikki tietoon tulevat häirintä- tai hyväksikäytösepäilyt otetaan vakavasti ja käsitellään ohjeiden mukaisesti ja luottamuksellisesti
  - Väärinkäytösepäilyistä voi ilmoittaa kenelle tahansa lasten/nuorten ohjaajista/valmentajista tai muulle seuran edustajalle, ja vastaanottajalla on velvollisuus ilmoittaa asiasta puheenjohtajalle ja valmennusvastaavalle
  - Tapauksia käsittelemään kootaan ryhmä, johon kuuluvat ainakin seuran puheenjohtaja, valmennusvastaava sekä ilmoituksen väärinkäytösepäilystä vastaanottanut henkilö, ellei joku heistä ole epäiltynä tai muuten jäävi osallistumaan asian käsittelyyn

- Tarvittaessa tapauksen käsittelyyn pyydetään apua ulkopuolisilta asiantuntijoilta
- Ilmoittajalle tai epäasiallista käytöstä kokeneelle tarjotaan tietoa tukipalveluista, ja harrastamisen jatkaminen pyritään tekemään mahdolliseksi hänen niin halutessaan
- Jos on syytä epäillä rikosta, tehdään rikosilmoitus ja ilmoitus lastensuojeluviranomaisille, jolloin tapauksen käsittely siirtyy pois seuralta

#### 4. Osapuolten kuuleminen

- Kaikkia tapauksen osapuolia kuullaan
- Alaikäisten kohdalla kuullaan myös huoltajia, ja myös täysi-ikäisten huoltajia voidaan kuulla
- Kuulemisista laaditaan muistiot, joita käsitellään luottamuksellisesti

#### 5. Jatkotoimenpiteet

- Jos keskustelemalla ei päästä sopuun, tehdään päätös muista jatkotoimenpiteistä
- Kaikista tapauksista ja niiden käsittelystä tiedotetaan johtokunnalle
- Vakavissa tapauksissa ollaan yhteydessä Suunnistusliittoon
- Tiedotetaan tarvittavassa laajuudessa turvaten osapuolten yksityisyys ja oikeusturva

## 8 Seuratukikäytännöt

Tämän asiakirjan tarkoitus on selkeyttää seuratukikäytäntöjä Hyvinkään Rastin leireillä ja muissa tapahtumissa sekä varmistaa yhdenvertaisuus ja läpinäkyvyys. Asiakirja täydentää HyRan korvausperusteita.

Vuosittainen seuratuen kokonaissumma määritetään seuran budjetissa, joka käsitellään syyskokouksessa. Nuoriso- ja valmennusvaliokunta määrittää tuen jakamisen tapahtumittain sekä tekee epäselvissä tapauksissa rajanvedot siitä, kuka on oikeutettu tukeen. Valiokunnalla on velvollisuus seurata tuen käyttöä ja varmistaa budjetissa pysyminen.

Seuratukiperiaatteita ei ole tarkoitettu sitoviksi ohjeiksi vaan suuntaa antaviksi käytännöiksi, joista on perustelluista syistä mahdollista poiketa.

### Tukitasot

Tapahtumakohtaiset tukisummat päätetään tapauskohtaisesti vuosittain, mutta seuraavat periaatteet toimivat yleisohjeina.

#### Päiväleirit

Päivän pituisissa leireissä seuratuki kattaa kaikki kustannukset mahdollisia ruokailukustannuksia lukuun ottamatta. Jos ruokailu on seuran järjestämä, myös sen kustannukset katetaan.

#### Monipäiväiset leirit

Leireihin, joihin osallistumista nuoriso- ja valmennusvaliokunta päättää erityisesti tukea, myönnetään lähtökohtaisesti seuratukea 50 % kustannuksista. Muiden monipäiväisten leirien tukitaso päätetään tapauskohtaisesti, mutta tuen kokonaissumma on lähtökohtaisesti vähemmän kuin erityisesti tuettavissa leireissä.

#### Muut kuin seuran järjestämät leirit

Osallistumista leireihin, joiden järjestämiseen tai toteuttamiseen HyRa ei osallistu (esim. Suunnistavan Uudenmaan leirit, suunnistusriippileirit, maajoukkueleirit), ei tueta.

#### Muut tapahtumat

Muiden erityistapahtumien (esim. päättäjäiset) kaikki kustannukset katetaan seuratuella, jos kustannukset ovat vähäisiä. Muussa tapauksessa tukitaso määritetään tapahtumakohtaisesti.

#### Matkustus

Matkustuskustannuksia tuetaan vain jos seura organisoi ja maksaa matkan. Jos matkustus järjestetään leirin osana, se lasketaan osaksi leirin kustannuksia. Jos matka järjestetään leiristä erillään, tukitaso määritetään tapauskohtaisesti. Tämän lisäksi kulukorvaukset määritetään korvausperusteissa.

#### Majoitukset

Majoituskustannuksia tuetaan vain jos seura organisoi ja maksaa sen. Jos majoitus järjestetään leirin osana, se lasketaan osaksi leirin kustannuksia. Jos majoitus järjestetään leiristä erillään, tukitaso määritetään tapauskohtaisesti. Seura maksaa seuratelttapaikkojen sekä viestikilpailuissa majoitustelttapaikkojen kustannukset. Tämän lisäksi SM-kilpailuiden majoituksen seuratuki määritetään korvausperusteissa.

### **Urheilijasopimukset**

Urheilijasopimuksen tehneet valmennusryhmän urheilijat saavat 30 % tukea suunnistuksen akatemiatoiminnan kustannuksista, maajoukkueiden kilpailu- ja leirikustannuksista, Suunnistusliiton tai Suunnistavan Uudenmaan järjestämien tai niihin rinnastettavien leirien kustannuksista sekä seuran järjestämien leirien kustannuksista. Tapahtumiin, joissa urheilija olisi ilman urheilijasopimusta oikeutettu seuratukeen, myönnetään vain jompikumpi tuista sen perusteella, kumpi on suurempi.

### **Tuensaajat**

Majoitukset ja kilpailumatkat tarjotaan lähtökohtaisesti kaikille seuran jäsenille sekä lasten ja nuorten huoltajille. Päätäjäisiin voivat osallistua seuran jäsenten lisäksi myös lasten/nuorten perheenjäsenet. Leirien ja muiden tapahtumien kohderyhmät määritetään tapahtumakohtaisesti. Määrittely voi perustua esimerkiksi seuran jäsenyyteen, lasten/nuorten ryhmiin tai ikärajaan.

Seuratuki on tarkoitettu vain tapahtuman kohderyhmään kuuluville osallistujille. Seuraavassa kuvataan, miten menetellään, mikäli tapahtumaan osallistuu muu kuin kohderyhmään kuuluva henkilö.

### **Tapahtumien vastuuhenkilöt ja ohjaajat**

Leirien ja muiden tapahtumien vastuuhenkilöt sekä ohjaajina toimiessaan ohjaajat ja valmentajat ovat oikeutettuja tukeen samalla periaatteella kuin osallistujat. Sen lisäksi ohjaajilla ja valmentajilla, jotka toimivat tapahtumassa ohjaajaroolissa, sekä vastuuhenkilöillä on oikeus ylimääräiseen tukeen. Tällöin omavastuuosuus (seuratuen jälkeen jäljelle jäävä osa kustannuksista) on 10–50 % osallistujien omavastuusta. Tarkka tukitaso määritetään tapahtumakohtaisesti. Omavastuuosuus on kuitenkin vähintään 10 € kaikissa muissa tapauksissa paitsi jos osallistujien omavastuuosuus on enintään 10 €. Tässä tapauksessa seuratuella katetaan ohjaajien ja vastuuhenkilöiden kustannukset kokonaisuudessaan. Nuoriso- ja valmennusvaliokunta määrittää, ketkä luetaan ohjaajiksi ja vastuuhenkilöiksi. Omien lasten ohjaajana toimiminen ei riitä ylimääräisen tuen saamiseen.

### **Huoltajat**

Jos leirille osallistuu lapsen/nuoren huoltaja, joka ei ole ohjaaja, seuratuki myönnetään, jos huoltaja osallistuu aktiivisesti leirin järjestelyihin (esim. ruoanlaitto, saunan lämmitys, harjoitusten toteutus). Tukitaso määräytyy samalla periaatteella kuin osallistujien tuki, eikä ole merkitystä, onko huoltaja HyRan jäsen. Jos leiri ei edellytä järjestelyitä seuralta tai huoltaja ei osallistu niihin, osallistumista ei tueta. Matkoissa ja majoituksissa huoltajat saavat seuratukea samalla periaatteella kuin osallistujat.

### **Muut osallistujat**

Muita osallistujia voivat olla esimerkiksi sisarukset tai lapset/nuoret, jotka eivät ole tapahtuman kohderyhmässä. Seuratuen myöntäminen heille määritetään tapahtumakohtaisesti. Jos tuki myönnetään, se jaetaan samalla periaatteella kuin osallistujille.

### **Peruutukset**

Jos osallistuja peruuttaa osallistumisensa ilmoitetun takarajan jälkeen eikä tilalle saada toista osallistujaa, ilmoittautuneelta laskutetaan kustannukset siltä osin kuin niitä ei saada peruttua, eikä seuratukea myönnetä. Jos peruminen johtuu sairastumisesta tai sille on jokin muu painava syy, seuratuki myönnetään.

## Yleisiä periaatteita

- Ensisijainen tukikäytännöissä huomioitava periaate on tasapuolisuus.
- Tasapuolisuuden kanssa ei ole ristiriidassa, että etuja rajataan HyRan jäsenille tai lasten/nuorten ryhmiin kuuluville. Jäsenyyden tai ryhmään kuulumisen tuleekin tuoda etuja.
- Leirit pyritään tarjoamaan mahdollisimman suurelle osalle ryhmiin ilmoittautuneista lapsista/nuorista. Kohderyhmän rajaaminen on mahdollista, jos se on esimerkiksi vaatimustason tai käytännön syiden vuoksi tarpeen.
- Eri lasten/nuorten ryhmille voidaan tarjota eri määrä leirejä, mutta kaikille ryhmille järjestetään leirejä joka kausi.
- Tilaisuuden tullen leirejä voidaan toteuttaa kaikille seuran jäsenille avoimina. Ennen kaikkea leirit ovat kuitenkin lasten/nuorten ryhmiin kuuluville tarkoitettua sisältöä ja yksi ryhmämaksun eduista.
- Leireistä ja muista tapahtumista ei laskuteta tosiasiallisia kustannuksia enempää.
- Seuratuki huomioidaan lähtökohtaisesti alennuksena laskutuksessa leirin jälkeen. Jos se on kuitenkin tarpeen (esim. jos kustannuksia ei voi laskuttaa seuralta vaan osallistujien on maksettava ne itse), tuki voidaan maksaa suoraan osallistujille.
- Seuratuki voidaan tarjota prosenttiosuutena kustannuksista (kokonaiskustannukset tai kustannusten osa, esim. harjoitusten kustannukset) tai kiinteänä rahamääränä. Jos kustannukset vaihtelevat eri osallistujilla, tuki tarjotaan ensisijaisesti prosenttiosuutena.
- Ohjaajat saavat suunnistaa leirien harjoitukset itse, jos se ei tapahdu heidän ohjaajaroolissa toimimisensa kustannuksella.
- Ohjaajien ja vastuuhenkilöiden ylimääräisestä tuesta aiheutuneita kustannuksia ei siirretä tapahtumien osallistujien maksettaviksi.
- Erityisesti koko perheiden tapahtumiksi tarkoitetuissa tapahtumissa seuratuki myönnetään osallistujien lisäksi myös huoltajille, sisaruksille ja muille perheenjäsenille samalla periaatteella riippumatta lasten/nuorten ryhmiin kuulumisesta tai seuran jäsenyydestä.

**HYVINKÄÄN  
RASTI**

*Kartalla jo vuodesta  
1967*

